

maior libellus? Respon. sic ut contineat nomen accusantis, & accusati, & crimen, & mensem quo commissum fuit crimen, & locum ubi fuit commissum, & consules, sub quibus est admissum.

Item dies dati libelli debet inferi: sed dies consuisti criminis, vel hora non est necesse, ut ff. de accus. l. libello-rum. in princ. & in auth. de exhib. re. s. suspe-
cto. & habet locum in publico, & in priuato crimen, quādo criminaliter agitur, vt ff. de priua. delict. l. fi.

Et ita possunt haberi his ver-sibus, Consule, mense, die, co-rā Prētore pro-fessus, Te defer-re rerū crimen, loca pone soda-lem, Et licet ho-
ra, dies non tempus prætereatur, cap-tu. ex. extrā de procura. Quandoque ta-men hēc solennitas non est necessaria: vt in leui crimen & notorio: vt ff. de accus. l. leuia. & C. de accus. l. ea qui-dem quā. Et idem in casibus, in quibus sine accusatore quis dānari potest: qui, scilicet casus his legibus not. ff. ad leg. Iul. de adulter. l. j. s. si publica. & C. de test. l. nullum. & de proha. l. penul. & ff. de susp. tut. l. turor. s. præterea. & C. de cal. l. j. & ff. de bon. lib. l. qui cū maior. s. si libertus. & idem in notorio crimi-ne: vt diximus per l. C. de accus. l. ea quidem quā. & idem in crimen falsi, secundūm Bart. vt C. ad legem Cornel. de fal. l. vbi. Sed Ioan. contra, & dicit quōd ibi principaliter fuit accusatio falsi instituta.

a Publica. Hēc est ratio quare di-cantur publica, scilicet quasi populi-ca. sic suprā de suspect. ruto. s. conse-quēs. Et intellige, quod aliās possit esse habili, ad accusandum, non aliās: vt ff. de accus. l. qui accusare.

N.A. b Publica. Privata iudicia sunt, quibus iniuria priuato homini illata vindicatur Publica, in quibus quā Reipubl. l. j. ff. hoc titu. l. 43. s. 4. ff. de ritu nupt.

Præclarè Aristoteles Rhetor. libro 1. scribit. Criminibus quibusdam violari Rempubl. quibusdam singulos.

b Plerunque. Hoc ideo dicit, quia quandoque est publica accusatio, &

tamen nō cōpe-
cum damno pecu-niario: hēc publi-ca quidē sunt: non tamen capitalia.^h

Crimē lēsz̄ maiestatis est publi-cum: & in duobus casibus morte non extinguitur: sed memoria defunctorū damnatur.

c Publica autem iudicia hēc sunt, lex Iulia maiestatis, quā in eos, qui contra Imperato-

rē vel Rempubli-cā aliquid moliti sunt^k, suū vigorē

diminutione adficiunt. l. ij. ff. hoc titu-lo. l. ij.

d Vltimo supplicio. quod interpre-tamur mortem, vt ff. de pœn. l. vlti. sup-plicium.

e Interdictione. Quā est mors cie-lis: vt ff. de contra tab. l. j. in fin.

f Deportatione vel metallo. Has pœnas expone vt diximus suprā quidē mo. ius pat. pot. sol. s. cum autem.

g Infamiam. Ut in l. Iul. de vi priuata: vt infrā eod. s. item. l. Iul. de vi pub.

h Infamiam. Nota. Non si cui in iudi-cio infamia infertur, idcirco capitalis est. l. ij. ff. hoc tit.

i Capitalia. Et ista appellantur re-legationes: vt eod. l. ij. s. fin.

j Publica autem iudicia. Not. quōd crimen lēsz̄ maiestatis tenetur, qui meditatur aliquid contra Imperatorem, vel contra Rempubl. Item, quōd pœna est mors naturalis. Item quōd si mortuus iam sit delinquens, damnatur memoria eius post mortem. Syl.

k Reimpublicam. scilicet Romano-rum. Accurs.

l Moliti sunt. Cum effectu tamen sola voluntas sufficit: vt C. ad leg. Iul. maiesta. l. quisquis.

s a Ani

*Anima
est in
Dei po-
testate.*

¶ a Animæ. i. animati corporis. nam anima nō in hominīs, sed in potestate Dei constitit: sic C. de sacro. san. eccl. sancimus. j. in fin. & in glo.

¶ Adde, quod anima hoc in loco sumitur pro vita.

** offen-
dit.*

Est enim anima qua viuimus, animus quo sapimus. Syl.

¶ b Sustinet. i. infert. Accurs.

¶ c Et memoria. i. dicere etiā post mortē potest accusari, ut bona defrātur in fiscū, & auferantur hæreditibus tāquam indignis: vt C. ad leg. Iul. maiest. l. quisquis. & l. seq. & quod dixi post mortē accusari, intelligas in duobus capitulois illius legis: hoc est, cūm cōtra principē, vel cōtra Rē publicā Roma norū est machinatus. i. nisi ad malum: alijs finitur morte, vt cætera crima: vt ff. ad leg. Iul. maiest. l. fin.

N.A. ¶ Damnatur. Imo perdulionis hoc solius crimen est; nō generaliter, l. s. Maiestatis d.l.vlt. & s. interdum. suprà de hæred. quæ ab intesta.

¶ Item lex Iulia. Not. q̄ adulteri puniuntur pœna mortis. Item, q̄ Sodomites etiam puniuntur pœna mortis. Item quod stupru est cum virgine vel cum vidua. Item pœna, stuprum sine vi committentis, est publicatio dimidiæ partis honorū in honestis personis id committentibus: in humilioribus est coërtio corporis cum relegatione. Itē, quod nobiles nō sunt puniendi eisdem pœnis, quibus ignobiles. Item, q̄ mulier in honeste viuēs, licet patiatur stuprum vel adulterium, non facit q̄ quis puniatur eadem pœna ordinaria. Syl.

¶ d Item lex Iulia. scilicet, inter publica iudicia numeratur.

¶ e Quæ. s. lex Iulia de adult. Accurs.

N.A. ¶ Temeratores. Constantinus sacrilegos aliarum nuptiarum appellat, l. 31. C. de adulter.

¶ Gladio. Non tamen Augustus legis N.A. Iuliæ lator: solam enim relegationis pœnam imposuit, teste Augustino, de Ciuit. Dei. lib. 3. c. 5. & Ouid. pass. Qui pro relegate, non exsul, dico ab illo.

Sed primus Cōstantinus auctor, & amplificator gladii pœnā imposuit l. ij. C. de adulter. Notandum, apud Iurisconsultos eos demum dici adulteros, qui cum alterius nuptia flagitium admiserunt, teste Augustino, eodem loco.

¶ f Gladio punit. sacrilegos enim nuptiarum gladio feriri oportet: vt C. de adulter. l. quāuis. ij. in fin.

¶ g Cum masculis. Nam in hoc casu armantur iura, vt gladio feriatur: vt C. ad leg. Iul. de adul. l. cum vir nubit.

¶ h Lege Iulia. scilicet de adult. nam habet hæc lex multa capitula: vt ff. de mi. l. auxilium. s. sed vt ad legis. & ff. ad legem Iuliam. de adulter. l. cap. 5.

¶ Stupri. Adulterium, in nuptiam; stuprum in viduam, vel virginem admittitur. l. vj. s. j. l. 34. ff. de adulter. l. 101. ff. de verb. signif.

¶ i Sine vi. Quid si vi, habetur infra eod. s. fin autem per vim.

¶ k Viduam. Adiicias, vel puerum, & dic de vidua & de virginē: nisi sunt meretrices, vel licita concubinæ: vt hic subiicit, honeste, &c. & ff. de adulter. l. stuprum. j. respon. & s. j.

ADDITIO. Dic, q̄ hoc procedit de iure ciuili: sed de iure canonico nō est permisum: vt cle. ad nostrā. de hæret. s. viij. & ibi glo. ij. igitur, &c. Ang.

¶ Honesti. id est, honestæ existimatio- N.A. nis. l. vij. C. de incest. nupt.

¶ l Humiles. Qui sunt humiles, vel ho- nesti, dic vt C. de incest. nupt. l. humilē-

¶ m Cum relegatione. Hæc distinctio pœnæ fallit in tribus casibus: in quibus committitur stuprum, & tamen maior pœna

pœna imponitur. primus est, si quis in puerum cōmittit. quia tunc gladio feritur: vt suprā eod. s. item. & quando tutor sūprauerit eam, cuius est tutor: vt C. si tut. pu. suā. l. j. Item, si fuerit stu-
 pri pœna etiā. Supri
pœna etiā.
quā
quennā-
tū.
 pœna aliquā à suo proprio ser-
 uo, vt C. de mu-
 quæ ser. pro. se iunxerūt. l. j. Et not. pœnam stu-
 pri esse quin-
 quennalem, nīl quando per vim cōmittitur: tunc enī sine p̄finitione tēpō-
 rīs potest insitui: vt ff. ad leg. Iul. de adult. l. mariti. s. quin-
 quenniū. & s. f.

* Itē lex Corn.

C A S U S. Hęc lex nō eos modō puit, qui hominem occiderint, sed eos etiā, qui telum gesserint: quod Cicero in Miloniana sic interpretatur, Per sapienter tacite dat ipsa lex potestate sui defendendi, quæ nō modō hominē occidi, sed etiā cū telo hominis occidendi causa vetat: vt, quum causa, nō telum quereretur (id est, non queri-
 tur an telū quis gesserit, sed qua de causa gesserit) qui sui defendēdi causa telo esset v̄sus non homines occidendi causa habuisse telum iudicaretur. Corn. Vib.

Not. q̄ homicidæ puniuntur pœna leg. Cor. de fica. Item, q̄ paria sunt occidere, vel ambulare cū telo hominis occidendi causa. Item, quid sit telū. Itē, q̄ lignum, lapis, & ferrū, appellatione teli veniunt, eo q̄ manumittant. Item, q̄ possunt etiam epigrāmata allegari & authoritates Poētarum. Itē qui dicātur sicarij. Item, q̄ venefici puniuntur leg. Cor. de ficas. Item, q̄ lex Cor.

habebat caput veneficij. Item, q̄ Magica ars est prohibita. Item, q̄ qui malæ medicamenta vendit publicē, tenetur eadem leg. Sylvest.

* a Item lex Cornelias. scilicet Com-
 putatur inter pu-
 blica iudicia. Fennia
sciatur.
Quare sic dicā-
tur, dic yt infrā
cod. s. sicariis.
Accurs.

* b De sicariis. cuius-
dam.
 Sequitur ergo vt lignum, & lapis ^c, & ferrū hoc nomine eōtineantur: di-
 &tū ac eo, quod in lōginquum mittit à Gr̄eca voce τηλος figurarum. Et sic hanc significatiōnem inuenire possum ^d & in Gr̄co nomine. Nam

quod nos telū appella-
 mus, illi βίαιος appellant ^e τηλος βάλλειν. Admonent nos epigramata in * Xerolopho vrbis faustissimè scripta, καὶ τὰ βίαια * οὐας ἐφέπτονται. λόγια, τοξικά μεταξύ, σφιυδεῖναι, πλάσσειν δὲ καὶ λίθους. id est, Et tela simul afferebantur, lanceæ, sagittæ, fundæ, ad hęc etiam plurimi lapides. Sicarij autem appellatur à ficas, quod

in l. j. & l. s. qui cū telo. C. de ficas. Ang.

* d Cum telo ambulant. Licet eos non occidant: vt C. ad leg. Cor. de ficas. l. s. qui cum telo. Et not. capitula ex quibus aliquis hac lege tenetur: vt ff. ad leg. Cor. de ficas. l. j. Accurs.

* e Lapis. Facit suprā de interdict. s. qui autem.

* f A ficas. Vnde videbatur q̄ tantum qui cum ficas occideret, hac lege tene-
 rentur. Sed tamen generalius hodie accipitur ficas, & telum per interpreta-
 tionem: vt suprā prox. s. est autē ficas
 (vt subiicit) cultellus vtrinque scindēs,
 quem

quem portant peregrini quādoque in baculo quodam, ita quōd nō apparet. vnde versus, Mucro latens sica sicarius inde vocatur.

N.A. **f** Ferreum. Id est, breuē, & incuruum: vt Iosephus.

a Eadem lege. Quæ dicitur Corn. de siccari.

b Venefici. Nā plus est hominē veneno extin-

guere, quād i-

dio occidere. v. t

C. de Tathemia.

I.j. Accurs.

c Artibus o-

diosis, id est, ar-

tificiis odiosis.

Nam omnis ars

bona est.

d Sufurris. id est, in cantatio-

nibus. Nam hæc

scientia repro-

banda est: vt C.

de male. & m-

thema. I.eorū.

N.A. **f** Sufurris. Græ-

ci. ītōdæc. Cicero

in Brut. can-

tiones appellant:

alij carmina; en-

de carminare,

charmer. Hinc

Iex xij. tabula-

rum. Qui fruges

excantassit, &c.

Has artes sup-

plicio capitali

damnauit I. j. &

II. seqq. C. de

malef. & mathe.

e Occiderint.

etiam sine dolo:

vt ff. de pœn. I. si

quis aliquid. s.

qui abortionis.

Secus in Corne-

lia: quia dolus

est necessarius,

nec sufficit etiam

sata cuspa: vt ff. ad leg. Corn. de siccari.

I.in lege.

f Alia deinde lex.

CASVS. Olim

parricidæ insuebantur in culleo viui,

atque ita in flumen deiiciebantur: sed

de bestiis postea lex lata est. Apparet

autem eas adhibitas, inter quas odium

esset insitū à natura vchemetissimum.

De culleo verò, recreandi animè gra-
tia studiosus adolescēs Orationem Ci-
ceronis pro Sext. Roscio legere non
dubitabit. Corn. Vibul.

f Parentis. Accipe parentes, & filios

vsque in infinitum: vt ff. de in-

ius voc. I. quis-

que. s. fin. & I. * affe-

sed in hac s.li. gionis.

beros. Accurs.

g Affinitatis.

Alias affinitatis,

& alias affectio- * prope-

nis. Accurs. rauers-

h Cōtinetur. * enifus.

Sed qui sunt hi Parricidi-

qui hac appell- diū qua-

latione conti- personas

nentur? Resp. su- cōcernit.

periores & in-

feriores, vt di-

ximus. Itē col-

laterales: vt fra-

tres cōsobrini,

& patruelē, &

proximiores eis

Itē affines qui-

dā, vt vxor, nu-

rus, gener, vitri-

cus, priuignus,

focer, & etiā pa-

tronus: vt ff. co-

ad leg. Pompe.

de patrici. I.j. &

I. sed sciendum.

& I. cum pater,

Accurs. * Scipie-

i Præparaue-

rit. Forte & si

nō occiderit, se-

cūdum P. & fa-

cit pro eod. ff. *

eo. ad leg. Pompe.

de parricid.

I.j. in fin. vel dic

illum speciale

calumn. * abest.

k Extraneus.

Not. extraneum

plus puniri, quā

si ipse occidis-

hæc

set: vt hic, & ff. eodem. I.vtrum. & I.si

sciente.

f Vipera. Serpentis quidem meminit N.A.

Cicerō; sed Cicero solius culci. A Cō-

stantino genus hoc supplicij videtur

profectum. I.j. C.de parricid. Vid. Cice-

ro. pro Sext. Roscio. Am.

i Vel in amnem. id est, flumen, vel si

hæc

hæc vicina non sunt bestiis subiicitur: dunt, & recitant, & copiam faciunt: quia incident in falsum: vt hic, & l.j. vt ff.eod.l.penult. s. is, qui ff.ad leg. Corn.de fal.coniuncta.l qui testamentum. Ang.

¶ a Sustinebit. Sed nōnne & qui superiores personas occidit, hac l.Cornel. tenetur? Videur q̄ sic: vt ff.eod.l.j.sed contra. C.eo.l.j.

Dic ergo, q̄ hac l.Corn.tenetur, sed non accusatur. Vel dic, secundum Ioan. q̄ tenetur eadem pœna. s. capitalli, sed maior hic imponitur.

¶ Itē lex Corn. Not. q̄ lex Cor. de falsis etiā testamentaria. appellarur. Itē, q̄ testamētū aut īstrumētū falsum scribēs punitur pœna huius legis. Itē, q̄ eadem pœna teneatur qui signauerit, aut falso modo recitauerit dolo ma-

lo. Itē, qui adulterinū signū fecit, vel eo vſus est. Item, quōd pœna legis Cornelie de falsis in seruis est vltimum suppliū, in liberis deportatio. Syl.

¶ b Testamētaria.

Ideo sic dīcta: quia de testamento falso ibi agitur.

N.A. ¶ Testamētaria. Quia primo capite de testamētis cauetur: altero, de nummis. Vnde Nūmariā dicta Ciceroni. Verrin.3.

¶ c Instrumentum. scilicet emptiona- le, vel alicuius contractus. Accurs.

¶ d Falsum scripsit. Et ita veritatem

mutauit: vt in authent. de instru. cau. &

fin. s.j.in princ.col.vj.

¶ e Recitauerit. Not. contra illos, qui

habent instrumenta, & scripturas alie-

nas in custodiam: & tamen alia ostend-

alias cognatione, uos vltimum sup- vel affinitate con- plicum: est: quod iunctas sibi perso- etiā in lege de si- nas necauerit, pœ- cariis & beneficis nam legis Corne- seruatur: in liberos liae de sicariis su- verò deportatio. stinebit.

¶ Vim cōmittens Publici iudicij cum armis aliter crimen legis Cor- quā virginē ra- nelię de falsis cen- piēdo, deportebi- setur: qua tenetur tut: si sine armis quicunque aliquid tertiz partis bo- de iis que expri- norū publicatione muntur in textu, damnabitur. Sed cōmiserit: & pœna per vim virginem eius in seruo est vel monialem ra- vltimum suppli- piens, vel præstans ciū, in liberis de- opem, capite pu- portatio. Aret.

¶ Item lex Cor- nelia de falsis, quæ etiam testamenta- ria b̄t vocatur pœ- aliud instrumen- tum falsum scri- pserit, signauerit, recitauerit c̄, subiecerit, vel si- gnū adulterinum fecerit, sculpserit, expresserit sciens, dolo malo. Eiusq; legis pœna in ser-

Item lex Iulia de vi publica, seu priuata aduersus eos exoritur, qui vim vel armatam, testamentum, vel aliud instrumen- tum falsum scri- pserit, signauerit, recitauerit c̄, subiecerit, vel si- gnū adulterinum fecerit, sculpserit, expresserit sciens, dolo malo. Eiusq; rū suorū * publi- catio imponitur.

virgines Veste consecratæ incestum cōmisissent, ex viñ defoderentur: qui verò stuprum cum aliqua fecerat, is imperio Pōtificis maximi eò vñq; vir- gis in comitio cedebatur dum inter Pōne verbera expiraret. Cor. Vib.

¶ i In tertiam partem. Not. ex maiori- tate delicti maiorem pœnam impo- ni: vt hic, & C.ad leg. Iul. de vi.l.ii. & debet. facit

ponitur: vt s. de tēt. s. postea. Itē signū qđ chartis imponitur, vt quādoque facilius fiat compa- ratio ex instru- mentis ut in au- thent. de instru- cau. & fid. s. o- poriet autē. Ac. f g Vltimū sup- plicum. Quod interpretamur mortem: vt ff.de pœn.l.vlt.

¶ h Deportatio. Et omnium bonorum publicatio. & sic not. q̄ ex eodē cōmis- so plus serui, quā liberū pu- niuntur, vt hic & ff.ad leg. Cor. de fal.l.j. s. fin. & ff. si ex noxa. cau. aga. l. pen. & ff. de pœ. l. in Pōne seruorum. imò diuersi- & inter liberos sicutur magis puniuntur ex per- minores, quām fons av. m̄ maiores: vt ff.de diuersi- tate. l.Pædius.

¶ Itē lex Iulia. CASVS. Quo- niam hic loqui- tur de sanctimo nialibus, memo- ria repetendum est q̄ in Vesta- libus olim con- stitutū erat, ni- mirum, vt quæ

maior

maior

facit suprà de interdi. s. qui autē. Item, hic damna:us fit infamis : vt ff. ad leg. Iuliam, de vi priu. l. i. j. respon. Accurs. ¶ a Sinautem. Dixit suprà quādo sine vi aliquis cōmiserit stuprum : vt suprà eo. s. sed eadem.

munc quādo vi-
vel continua cū
suprà proxī. s.
¶ b Constitu-
tio-
nis. Vt C. de rap.
virgin. l. vnic.

¶ Itē lex Iulia.

CASVS. Pe-
culator est, in-
quit Asconius,
qui furtum facit
pecunia: pub-
li: c: veluti C.
verres militit
Quæstor, i. the-
saurarius cū pe-
cunia militibus
pro stipendio
soluenda: ea ille
cum pecunia ad
alium Impera-
torem cōfugit:
vel quum Siculi
centum frumenti
modios debe-
rent, renasit eis
decē, & pro iis
pecunia cōpiti:
vel signa deorū
& simulachra,
quæ templis Si-
cotorū Rōmani
reliquerant, ab-
stulit. Cicero ei
pecnlatus iudi-

* qui pte. ciū intermina-
tus, tur. Cor. Vib.
vel res. ¶ c Publicā pe-
cunia. scilicet,
vel se-
ciuitatis Roma-
eran.

N.A. nza, non alterius : vt ff. de furt. l. ob
pecunia: & ad leg. Iul. pec. l. iiiij. s. pen.
¶ Publicam pecuniam. Peculatus est

furtū pecunia: publica: sed lex primo
capite cauit de peculatu: secundo, de
sacrilegī; tertio, de residuis.

¶ d Rem sacram. Ut calices, & thuri-
bula, quæ sacra sunt: vt suprà de rerum
diuisione. s. nullius.

¶ e Religiosam. Ut ornamenta sepul-
chrorum.

¶ f Furati fuerint. Vel etiā immiscue-
rint, ita quod damnificauerint rem pu-
blicam: vt ff. ad leg. Iul. peculatus. l. j.

g Ministerium. id est, adiutorium.
h Suscepent. s. ad custodiendum.
i Deportationis. Deportatur enīm.
Et not. q̄ quinquaénio durat hæc actio:
vt ff. ad legem Iuliam. peculatus. l. pe-
culatus. Item,

est speciale in
ea, quod contra
hæredes inchoe-
tur: vt ad legem
Iul. pecu. l. fin.
Accurs.

¶ i De plagi-
riis. Ideo sic di-
cta, quia orbato
patre filio, vel
domino seruo,
hæc lex punit
orbantem, siue
talem plagā in-
ferentem. habet
enīm locū, quā-
do aliquis di-
strahit alienum
seruum, vel fi-
lium, ita quād
pater vel domi-
nus non potest
rehabere: vt ff.
ad leg. Flau. de
plag. l. j. & l. le-
ge. & l. eum. &
l. penult. s. fina.

¶ Lex Flauia de
plagiariis quādo-
que pœnā capitīs,
quandoque leuio-
rem irrogat, secū-
dū Angel.

¶ Item lex Iulia
peculatus eos pu-
nit, qui publicā *

blica iudicia, lex
pecuniam * †, vel
Flauia* de plagi-
rem sacram * ‡, vel
riis * ‡ quæ inter-

tur, si quis seruum in fuga constitutum
vendat, ita vt emptio statim teneat: vt Th.
C. ad leg. Flau. de plag. l. in fuga.

¶ Plagiariis. Plagium, est retentio li-
beri hominis, seruīte alieni. Nam li-
beri hominis furtum non sit. l. penult.
ff. ad leg. Falcid. l. x. C. de fur. Non ob-
stat. s. interdū. suprà de obllg. ex delic.
quia de filiis fam. Loquitur, qui cum in
parentum potestate sunt, quamvis non
sunt in patrimonio l. ix. ff. de ser. cor-
rupt. tamen sunt in quasi dominio; &
idcirco, ex iure Quiritum vindican-
tur. l. j. ff. de rei vindic.

¶ a Capi

a Capitis pœnam scilicet maiorem: aliquando minorem capitalem, cum capitalis alias sit minor, alias maior. Nam ingenuus nobilis in metallū datur. ignobilis gladio feritur, seruus vel libertus bestiis subiicitur: ut C. ad legem Flauiam de plagiis. I. fin. & ff. ad leg. Flau. I. fin. in fine. Item, quædam ciuilis pœna olim imponebatur, quæ cessat hodie: ut ff. eod. I. fin.

Lex Iulia de ambitu in qua- tuor ca- sibus ha- bit locum.

b Lex Iulia de ambitu quæ habet locum in quatuor casibus. Primò, si quis dederit clām' pecuniam, ut aliquem fortiorum honorē, non in ciuitate

Romana: nam ibi cessat hæc lex cum princeps ibi eligat: ut ff. ad leg. Iul. de ambitu. I. j. in princip. Ideo dixi clām: quia palam potest: ut ff. de pol. I. j. & ff. de offic. Præt. I. Barbarius. Secundò habet locum, quando quis stat in magistratu ultra annum: ut C. ad leg. Iul. de ambitu. I. j. Tertiò, si quis ingreditur domum iudicis cognoscentis de causa criminali: ut ff. ad leg. Iul. de ambitu. I. j. Item quartò, si quis index nouum vestigal instituerit: & est pœna centum aureorum: ut ff. ad leg. Iul. de ambitu. I. j. Sed in casu deportatur: quando scilicet bis idem officium continuè est assecuratus: ut C. ad leg. Iul. de ambitu. I. j. Sed fallit in assecuratore: ut C. de assecur. l. licet. Item, in Proconsule: ut ff. de offic. Procons. l. antepen. Vel dic ibi, sex fascibus, id est sex mensibus: quia tatum durabat eius officium. Accursus.

Lex Iulia repe- tunda- rans.

c Lex Iulia repetundarum. Quæ habet locum, quando index per pecuniam, facit aliquid, vel omittit: ut ff. ad leg. Iul. repetund. I. j. iiiij. v. vij. & viij. Esculentum tamē potest accipere iure veteri, dummodo non nimis magnum: ut ff. de offic. Procons. l. solent. in fin. sed iure novo non: nisi quando deficeret salaryum: ut in auth. vt iu. sine quoquo suff. s. scriptum est exemplar. huius. ver. quapropter. ibi, aut si

non est collat. ii. pœna autem huius legis est ciuilis in quadroplum: ut C. ad leg. tul. repet. I. j. Criminalis extra ordinem: ut ff. ad legem Iuliam repeatund. I. lex Iulia. s. hodie.

d Lex Iulia *Lex Iulia de annona.* Hæc *lex de* lex locum ha- *annona.*
bet, quoties quis facit, ut anno- na carior sit: & est pœna in cū statuta xx, au- reorum: ut ff. ad leg. Iuliam. de annona. I. ij.

e Lex Iulia de *Lex Iulia de* residuis. Et hæc *lex de* lex habet locum, *residuo* quando aliquid superfluit ex ali- quæ administratione publica: & ipse in vsum suum conuertit, cui erat illa admini- stratio cōmis- sa, ut ff. ad leg. tul. pecul. I. iij. & iiiij. s. leg. Pœna autem huius legis est, in tertia parte quam accepit amplius, quam debet: quod P. sic dixit: ut esset in quadroplum. Vel dic, amplius tertia par- te: quia punitur in simulum, & in ter- tia parte simili. ut ff. ad leg. Iul. pecul. I. iiiij. s. sed & qui pecuniam in fine maximè quia pœna restringendæ sunt: ut ff. de pœn. l. interpretatione.

ADDITIO Nota, quod in istam legem incident officiales, sive camerarii, qui habent ex administratione publicas pecunias, & finito officio aliquid retinent: quia tenentur ista lege & pœna supra dicta. Et etiam aduersas, quod ista pœna & lege tenentur officiales, qui unam collecti impositam in com- muni, destinatam pro vnu & necessitate communi, ipsi conuertunt dictam pecuniam in aliud vsum: quia eriam si esset pro necessitate communis, tamē incident in istam legem: ut est casus in I. ij. s. ad legem Iul. pecul. secundum Ang.

f Subiiciunt. s. leges prædictæ qua- *in cri- tuor. vel dic, quod loquitur indefini- minatis* tè, ut patet in inferioribus. *bas sunt*

g Earum s. legum. nam in contracti- *ordina- bus & aliis, quæ debent de iure sortiri vix &* effectum, & non sortiuntur, iudicat lex *extra- non valere: ut C. de legi. & senatusc. ordina- l. non dubium. Item, in criminibus r. a.*

variz constituuntur pœnæ, quarum quædam sunt ordinariæ, quæ scilicet habent certam pœnam aliqua lege inductam, ut patet per multos titulos s. de publi. iudi. & in sequentibus. Aliæ sunt extraordinariæ: ut ss. ad senatusc. Turp. I. & in priuatis. & ss. de extraor. cri. I. j. & in sequentibus titul. usque ad titu. de publ. iudi.

Sed de publi-
cis iudiciis. **C A-**
S V S. Quam-

obrem Impera-
tor non vberius
& copiosius ex-
ponit, quæ ad
publica iudicia pertinent? Quia hæc
scribit, iis qui sacra turis ciuilis disci-
plina duntaxat initiantur: quorum
stomachus lacte ac lenibus cibis tan-
tisper alendus est, dum melius con-
coquere disceat. Paulatim autem ad Pan-
deictarum libros progreendiendum erit.
Quæ lex Imperatoris utinam in scho-
niis obseruaretur, ac non statim in ipso
aditu ac vestibulo Institutionum, ve-
luti in titulo proemij spinosæ &
fragosæ quæstiones inculcarentur, quæ
me, & mei similes sexcentos adole-
scentes, qui Aurelias studiorum cau-
sa missi eramus, ita deterruerunt, atque
ab hoc studio alienarunt, vt alii nun-
quam reduci potuerint, alii post ma-
gnos & varios errores, ac Ciceronis
orationum lectionem Dialecticæque
studium, Dei beneficio sensim ad in-
stitutum curriculum reuersi sint. Deus
Opti. Maxi. propter Filium suum Je-
sus Christum, nostra studia sic fortu-
net, vt Rempub. feliciter & accom-
modate ad nominis sui gloriam gu-
bernare possimus. Ita esto.

a Summo digito. id est longiori di-
gito, cum quo quis tangere potest al-

tius, quam cum aliis: qui dicitur me-
dius. Accurs.

ADDITIO. Prouerbiū est. Sūmo di-

gito attingere, pro leuiter, & quasi ne-
gligēter, ductū ex iis, qui onus tollentē
extremis digi-
tis: quasi dicas
causa & perfun-
ctiorē adiuuāt.
Cicero pro Ce-
lio, Egnidē mul-
tos & vidi in hac
ciuitate, & audi-
ui nō modō qui
primoribus la-
biis genus hoc
vite, & extremis
(vt dicitur) digi-
tis attigissēt, &c.
Quod autē ait

Per indicem, si-
gnificare videtur, nō digitum indicem
quid enim ineptius? tametsi multa in
Justiniani sermone inepta sunt, sed
quos Græci συλλαγές appellat vulgus
Tabulæ librorum: qua in re nomē hoc
à Cicerone etiam usurpatum est: vt sit
sensus, Quasi indices & summa dun-
taxat rerum, quæ in iure ciuili recon-
dita sunt, capita leuiter aspexerint,
quasique litora legerint. Suetonius in
Augusto, in altero volumine indicem
rerum à se gestarum, quem vellet in-
cidi æneis tabulis, scriptit.

b Per indicem. i. per alium digitum
qui dicitur index. Vel dic, & melius,
quod hæc dicta sunt, vt sint index sive
demonstratio aliorum dicendorum: si-
cuit & sub gallina onum dimittitur, vt
sit index ad hoc, vt ibi alia faciat oua.
& idem in his qui aueupantur ad co-
lumbas.

c Aduentura est. Ut ss. de pub. iud. per
torum librū usque ad titulū de appella-
tionibus: qui sequitur. Accurs. Flor.
ADDITIO velit Rex cælestis no-
stra criminæ omnia, & priuata & pu-
blica tollere: ne nos æthereas ad se-
des impedianc ascendere. Amen.

F I N I S.

INDEX TITVLORVM INSTITUTIONVM IMPERIALIVM.

Prior Numerus paginam, posterior columnam indicat.

A	Cquisitione per arrogationem. Actionibus	Lege Fufia Caninia tollenda Legitima agnatorum successione	57.2 392.1
	Ademptione legatorū, & trans- latione	Legitima agnatorum tutela Legitima patronorum tutela	104.1 112.1
	Adoptionibus	Legitima parentum tutela	113.2
	Assignatione liberto.	Libertinis	35.1
	Attiliano tutorē, & eo qui ex lege Julia & Titia dabatur	Literarum obligationibus Locati & conducti	510.2 526.1
	Auctoritate tutorum	M Andato	636.1
B	Onorum possessione	Militari testamento	248.2
C	Apitis diminutione	N Oxalibus actionibus	678.2
	Codicillis	Nuptiis	59.2
	Curatoribus	O Bligationibus	454.1
D	Iuisione stipulationum	Obligationibus ex consensu	514.1
	Donationibus	Obligationibus quæ quasi ex contractu na- scuntur	533.2
	Duobus reis stipulādi, & promittēdi	Obligationibus, quæ ex delicto, nascuntur officio iudicis	527.1
E	Mpiuione & vend.	Obligationibus, quæ ex quasi delicto na- scunantur	525.1
	Eo, cui libertatis causa bona addicūtur.	Officio iudicis	723.1
	448.2	P Atria potesta.	158.1
	Exceptionibus	Pœna temerè litigantium	719.1
	Excusationibus tutorū, vel curatorum	Perpetuis & temporalibus actionibus, & quæ ad hæredes & in hæredes transeunt	34.1
	Exhereditatione liberorum	Per quas personas nobis obligatio acqui- ritur	550.1
F	Ideicommissariis hereditatibus	Per quas personas nobis acquiritur	230.2
	Fideiussoribus	Publicis iudiciis	720.1
	Fiduciaria tutela.	Pupillari substitutione	290.1
G	Radibus cognitionum	Q Vibus alienare licet, vel non.	225.1
H	Ereditibus instituendis	Quibus ex causis manumittere nō licet	
	Ereditatibus, quæ ab intestato defun- tūr	43.1	
	Hæredum qualitate, & differentia	Quibus modis ius patriæ potestatis solui- tur	85.2
	His qui sui vel alieni iuris sunt	Quib. modis re contrahitur obligatio	457.2
I	Ngenuis	Quibus modis testamēta infirmen- tur	242.2
	Iniuriis	Quibus modis tollitur obligatio	552.2
	Inofficio testamento	Quibus modis tutela finitur	125.2
	Interdictis	Quibus non est permisum facere testamen- tum	254.1
	Inutilibus stipulationibus	Qui testamento tutores dari possunt	99.2
	Iis per quos agere possumus	Quod cū eo qui in aliena est potestate ne- tum gestum esse dicitur.	670.1
	Iis qui sui vel alieni iuris sunt	R Ebus corporalibus & incorporalibus	
	Iure naturali, gentium & ciuili	193.2	
	Iure personarum	Replicationibus	703.2
	Justitia & iure		
L	Egatis		
	Lege Aquilia		
	Lege Falcidia		

Aaa 2

Index Paragraphorum.

Rerum diuīsione, & acquirendo ipsarum dominio	155.1	Successione cognatorum	407.2
Satisfactione tutorum, & curatorum	131.2	Successione libertorum	429.2
Satisfaktionibus	660.1	Successionibus quæ siebant per honorum vēdīsionem, & ex SC. Claudi. Iuliatis	553.1
Senatusconsulto Orphitiano	405.2	Suspectis tutoribus vel curatoribus	147.2
Senatusconsulto Tertulliano	400.2	T Estantis ordinandis	293.2
Seruili cognitione	427.1	Tutelis	96.1
Sernitutibus rusticorum prædiorum, & Vrbani honorum	194.2	Erborum obligationibus	466.1
Singulis rebus per fideicommissum relictis	365.1	Vi bonorum raptorum	57.2
Six quadrupes pauperie fecisse dicatur	682.2	Vsucaptionibus, & longi temporis praefectionibus	207.1
Societate	531.2	Vsu & habitatione	201.1
Stipulatione seruorum	478.2	Vsufactu	199.1
		Vulgari substitutione	280.1

INDEX COMPREHENDENS OMNES paragraphos Institutionum Imperialium, secundum ordinem alphabeticum.

Prior numerus paginam, posterior columnam indicat.

A hostibus	118.1	Ante hæredis	343.1	Cum autem is	87.1
Accessit nouus	450.1	Apum quoque	165.2	Cum autem queritur	382.2
Accidit aliquando	225.1	Appellamus autem	632.2	Cum autem queritur	382.2
Acquiritur nobis	221.1	Appellantur autem	703.2	Cum autem ratio	324.2
Actiones autem	619.2	Apud Caronem	85.1	Cum eo quoque	670.1
Actionum autem	650.1	At aduersus	720.2	Cum ergo	49.2
Ad certum tempus	102.2	At ex contrario	229.1	Cum ergo papillorum	121.2
Ademptio legatorum	346.2	At iij, qui	385.1	Cum ex	171.1
Adeo autem	528.2	Atrox iniuria	588.2	Cum fit expositum	561.1
Adhuc autem	140.1	At si ita	471.1	Cum filius	382.1
Ad legitimam	400.1	Authoritas autem	121.2	Cum igitur	463.2
Admonendi autem	94.1	C Aecus autem	258.2	Cum in suo	177.1
Admonendi tamen	367.1	Cæteri qui	380.1	Cumque antea	444.1
Adoptio autem	77.1	Ceterum dubium	603.2	Cumque hoc	66.1
Adoptiū hæderi	262.2	Ceterum inter	397.1	Cum quis sub aliqua	503.2
Aduersus	217.2	Ceterum placuit	583.1	Curare	659.2
Aequi si agat	602.1	Ceterum sciendum est	612.2	D Amni iniuriæ	577.1
Aequi si debitor	639.1	Capite tertio	581.2	Dari autem	101.1
Affinitatis quoque	69.2	Certè illud	179.1	Datur autem	437.1
Agnationis quoque	414.1	Codicillis	373.1	Datus autem	146.2
Alia deinde	712.2	Codicillos	373.2	De constituta	618.1
Aliæ insuper	221.2	Comitatem seruum	522.1	De his autem	236.1
Alia sane causa	172.2	Compensationes	689.2	De illa sane	533.1
Alia sane causa	193.1	Conceptum furum	564.2	De ordine	643.2
Aliam vero	444.2	Conditiones	474.2	Definunt autem	123.1
Alienus quoque	278.1	Conductor autem	531.2	Divina possessio	215.2
Alienus feruus	270.2	Consensu sunt	514.2	Dominus	680.1
Aliæ autem donationes.	221.1	Consequens est	149.1	Duo plurēs	477.2
Aliquoque	297.1	Constat autem	22.1	Duorum autem	67.2
Aliquando autem	74.2	Constituitur	201.1	E A quoque res	321.1
Aliquando autem etiam	567.2	Contra autem	226.2	Eādem hæc	366.2
Aliquando etiam	413.2	Creditor	465.2	Eādem lege	47.2
Alteri stipulari	499.2	Cum autem ad	111.2	Eādem oratione	300.1
Amoris quoque	429.1	Cum autem emptio	521.2	Eas vero exceptione, &c.	
Animalium nomine	342.1	Cum autem impubes	79.1	Ecce enim iurandum	719.1
Ana seru hæredis	342.1	Cum autem in	99.2	Edicto diui	216.2
Ante Augusti	371.1	Cum autem ingenuus	37.2	Eiverò	

Index Paragraphorum.

Ei verò	184.2	Fideiussor non tñtum	506.2	Il qmos nunquam	270.2
Eias verò	67.2	Fideiussores ita	508.2	Iidem rescriperunt	147.1
Emancipati	384.1	Filijs autem	533.2	Iisdem illis modis	204.1
Eius, qui apud hostes	259.1	Filius familiæ	89.2	Iilis autem	252.1
Emancipatos	263.1	Finitur autem	202.2	Illud autem scire	95.2
Emptio, & venditio	516.1	Fiumina autem	157.2	Illud certum est	712.1
Emptio tam	515.2	Fœminæ quoque	83.2	Illud certum est	427.1
Eos etiam	429.2	Fratriis vero	612.1	Illud expeditum	534.1
Erat & ex	453.2	Fuerat ante	633.1	Illud in summa	676.1
Erat olim	224.1	Furiosus	102.2	Illud non ex	580.2
Erant ante	453.1	Furiosus nullum	593.1	Illud proprie	677.1
Ergo non omnes	65.1	Furiosi quoque	129.2	Illud proprium est	84.1
Ergo siquidem	358.2	Furti actio	572.1	Illud quæsum est	165.1
Error autem	216.1	Furti autem actio	569.2	Illud quoq; mandatū	529.2
Est autem capitis diminutione	107.2	Furtiuæ quoque res	210.2	Imperatoriam	2.1
Est tamen casus	296.1	Furtorum autem	563.2	Impetu quoque	579.1
Est autem iuvela	97.2	Furtum autem fit	565.2	Impossibilis	275.2
Est & alia	115.1	Furtum est	560.2	Impuberis autem	221.1
Est & aliud	218.1	G Allinarum autē	167.1	Impuberis non	149.2
Est & aliud genus	222.1	Generaliter	584.1	In bonæ fidei	665.1
Est & alterius	448.1	H Actenus tatisper	238.2	Incertis autem	338.1
Est & inter	768.1	Actenus ostendisse		Incertis vero	336.2
Et cum hoc	206.1	413.2		In duplum	643.1
Et cum quæsum	350.1	Hæc actio	590.2	In extraneis	309.2
Et hæc quidem	665.1	Hæc autem omnia	721.2	In fraudem	46.1
Et inuenimus	340.1	Hæc constitutio	452.2	Ingenius est	35.2
Et non ineleganter	28.2	Hæc de seruituribus	205.2	In hac re	268.2
Et plures in vnius	281.2	Hæc exempli causa	702.1	In his autem casibus	594.2
Et qui potestatem	140.1	Hæredes autem	325.2	Inimicitiae	143.1
Et quia prima	364.1	Hæredes instituere	268.1	Iniuria	578.1
Et quidem naturali	156.2	Hæreditas plerunque	274.2	Iniuria autem	584.2
Et quidem neque	96.2	Hæres & pure	277.2	In omnibus	505.2
Et si ex disparibus	282.1	Hæres quoque	347.2	In pecudum	185.2
Et si hereditas	725.2	His autem verbis	574.1	In personam	617.2
Et si in rem	724.2	His igitur generaliter	12.2	In petenda	447.1
Et si plures	277.1	Hoc amplius	559.2	In plurimis	43.1
Et stipulandi	476.2	Hoc amplius	559.1	In potestate	44.1
Et tam filium	82.2	Hodie autem	704.2	In potestate nostra	58.1
Et verius est	318.2	Hoc etiam addendum	149.1	In primis hoc	451.2
Et vnum hominem	273.2	Hoc loco admonendi	681.2	In primis igitur	335.1
Exceptiones autem	707.1	Hoc loco & illud	410.1	In seruorum	34.2
Ex conditionali	473.1	Hoc loco necessarium	410.2	In stipulationibus	510.1
Ex contrario	237.2	Hoc quoque	233.1	Insula	170.1
Excusatur	137.1	Hoc rescripto	451.2	In summa	436.2
Ex duabus reis	479.2	Huic autem	663.2	In summa sciendum est	572.1
Ex eadem lege	112.1	Huic proxima est	340.1	In summa sciendum	532.2
Exemplo patronum	114.1	I Dem & in milite	144.2	Ita tamen	575.1
Ex eo autem solo	299.1	Idem juris	456.1	Inter eas	66.1
Ex his itaque	238.2	Idem juris est	486.1	Inter rusticorum	197.1
Ex huiusmodi	477.2	Idem placet	236.2	Inter venditorem	216.2
Ex maledicis	636.2	Idemque juris	452.1	Interdum autem	130.2
Ex maleficiis seruorum	679.1	Ideoque si noxali	649.1	Interdum autem	380.1
Expositis	551.2	Ideo autem hæ	197.2	Interdum etiam	190.2
Ex quibusdam	548.2	Igitur cum quis	544.2	Interdum etiam	567.2
Ex quibusdam iudiciis	727.1	Igitur in pupillari	164.2	Interdum evenit	451.2
Extraneo vero	293.1	Igitur liberi	231.2	Interdum quoque	568.1
F Eræ igitur	163.2	Igitur post libros	9.2	Intestatorum	376.1
Fideiussor & precedere	507.1	Igitur quartam	304.2	Intestatus	375.2
		I qui in parentum	596.1	In testibus	445.1

Aaa 3

Index Paragraphorum.

I ntroduxit	672.2	I tem si propter	142.1	N Anque si cui	607.1
I s, qui exequitur	530.1	I tem si putator	572.2	N Necessarius hæres	
I s quoque, cui	462.2	I tē si quis in fraudem	612.2	306.1	
I s quoque qui	460.1	I tem si quis ita	498.1	N Nec impendenti	497.1
I s quoque cui tributoria	677.1	I tem si quis merces	191.1	N Nec ullorum	230.2
I s verò ad quem	185.1	I tem si quis postulatē	621.1	N Neque autē præfectus	136.1
I ta autem	498.2	I tem surdus	257.2	N Neque tamen hæreditatem	
I ta demum	378.2	I tem tria onera	140.2	N Ne tamen pupillorum	132.1
I ta tamen	575.1	I tem verborum	495.2	N Nihil autem intereat	250.2
I tem actio de eo	649.1	I tem vetustas	390.2	N Nihil autem intereat	362.1
I tem actoris	731.1	I ure ciuili	250.2	N Nominatim	261.1
I tem amitam	68.2	I uris	14.1	N Non autem omnes	696.1
I tem contra	487.2	I us autem ciuile	16.1	N Non esse autem	142.1
I ta demum tamen	378.2	I us autem gentium	20.1	N Non solum autem	290.1
I tem diuis Marchs	139.1	I us autem potestatis	59.1	N Non solum autem hæredibus	
I tem ea, quæ ex animalibus	168.1	I us bonorum	438.1	N Non solum autem is	590.1
I tem ea, quæ ex hostibus	167.2	I us naturale	16.2	N Nō solum autem testatoris	
I tem exercitor	594.2	I ustas autem nuptias	60.1	N Non solum res	475.1
I tem ex lege condi&	647.1	I ustitia est	12.2	N Non tamen cuicunque	43.2
I tem ex eo	553.1	L Egari autem	336.2	N Nō tamen per omnia	198.1
I tem extraneus	312.1	L Legatariis	246.2	N Nō tamen omnibus	254.2
I tem finitur	126.2	L Legatum itaque	314.2	N Nō tamen vt omnino	260.1
I tem inutilis est	492.1	L Legē Fusia	51.2	N Non tantum autem	372.1
I tem is ad quem	205.2	L Lex duodecim tabularum	401.1	N Nos autem per	120.1
I tem is ex	592.2	L Liberis autem	290.2	N Nostra autē cōstitutio	315.1
I tem is cui quis	548.1	L Liberis suis	135.2	N Nouissimè autem	153.1
I tem is cui res	462.2	L Libertas quoque	367.2	N Nouissimè sciendum	215.1
I tem is, qui ædium	205.1	L Libertas quoq; seruo	367.2	N Nouissime sciendū est	470.1
I tem is qui status	143.2	L Libertini sunt	38.2	N Nullius autem	160.1
I tem lapilli	168.1	L Libertinorum autem	41.2	N Nunc admonendi	228.1
I tem lex Cornelia	733.1	L Liberum autem	581.1	N Nunc admonendi	686.1
I tem lex Cornelia de falsis	659.1	L Licet autem	405.2	N Nunc admonendi sumus	
I tem lex Iulia	732.2	L Litere quoque	161.2	N Nunc de libertorum	430.2
I tem lex Iulia de vi publ.	659.2	L Littorum quoque	158.2	N Nunc transeamus	353.1
I tē lex Iul. peculatus	660.1	L Loca etiam	473.2	N Nunc transeamus	454.2
I tem maior	143.2	L Loca sacra	525.2	O Lim scriptura	511.1
I tem nemo	502.2	L Locatio & conductio	526.1	O Omne autem ius	30.1
I tem nobis acquiritur	234.2	L Longe magis	340.2	O Omnes verò	30.1
I tem non aliter	80.1	M Andantis tantuu	537.1	O Omnes autē actiones	642.1
I tem per acceptationem	554.2	M Mandatū contrahitur	536.2	O Omnis autem	680.1
I tem per liberos	551.2	M Mandatū nō suscipere	532.1	O Omnis res	484.2
I tem pretium	520.2	M Manet autem	534.2	O Omnis stipulatio	470.2
I tem prodigus	257.1	M Mariti tamen	70.2	O Omnium autem actionum	
I tē propter aduersam	141.2	M Masculi puberes	128.2	quibus	598.1
I tem propter litem	140.2	M Masculo igitur	293.1	O Omnium autem actionum.	
I tem queritur	530.2	M Mater vel annus	267.2	708.1	
I tem qui rei publicæ	139.1	M Maximam capitīs	128.1	O Omnia autē obligationum.	
I tem Romæ	144.2	M Minima autem	127.2	456.1	
I tem Seruiana	615.2	M Minima capitīs	109.2	O Optionis legatum	345.1
I tem si test.	130.2	M Minor siue	109.1	O Ostehdimus	148.2
I tem si de dote	668.1	M Minorem natu	61.2	P Ater nec non	244.1
I tem si fullo	579.1	M Minus ergo	386.1	P Patitur autem	585.1
I tem si in indicio	693.2	M Mortuo autem	447.2	P Pauonii quoque	166.1
I tem si inter	541.1	M Mortuo conductore	531.2	P Peculium autem	344.1
		M Multis aliis	435.1	P Per contrarium	605.2
		M Multis autem modis	39.2	P Permissum est	98.2
		M Mutuum neque	492.2	P Per	

Index Paragraphorum.

Per traditionem	188.1	Quarto gradu	412.2	Sciendum tamen est	153.2
Placebat autem	339.2	Quas ex omnibus	10.2	Secundo gradu	411.1
Placuit tamen	566.1	Quæ autem in prætoriis	413.2	Sed agnationis	106.2
Plane de testamentis	550.2	Quædam actiones	640.2	Si aliquando	210.1
Plane solutio	489.1	Quædam in præterea	193.2	Sed cum aliquis	243.2
Plus autem	661.2	Quæ de fullone	570.2	Sed cum antea	404.1
Pœna autem	597.1	Quæ diximus	677.1	Sed cum factum	480.2
Pœnales quoque	623.1	Quæ omnia apertius	693.2	Sed cum multas	453.1
Possidere autem	715.1	Qui autem ex fidicōmissi		Sed cùm paularim	242.1
Possunt autem	242.2	368.2		Sed de publicis	720.1
Pœnz quoque	345.1	Qui autem excusare	145.2	Sed ea omnia	388.2
Pœnz seruus	69.1	Qui autem vult	144.2	Sed eas quidem	143.1
Post genera	543.2	Quia plerunque	300.2	Sed & capitū	127.1
Post hec videamus	313.1	Quia tamen superius	670.2	Sed & illud utriusque	83.2
Post mortem	344.1	Quibus autem dignitas	110.2	Sed & lex	588.1
Post mortem suam	496.2	Quibus autem testamento		Sed & maior	56.1
Post suos	408.1	104.2		Sed & propter	141.2
Postea verò	432.1	Quibus connumerari	377.1	Sed & quod principi	24.2
Posterior quoque	294.2	Qui hoc anno	503.2	Sed & si credat	566.2
Posthumī quoque	261.2	Qui igitur ex	59.2	Sed & si emancipato	99.2
Posthumo quoque	338.2	Quinimo	251.1	Sed & si in testamento	217.1
Posthumorum	263.1	Quinto gradu	413.1	Sed si libero homini	586.2
Posthumus autem	399.2	Qui pro vñ	531.1	Sed & si pater	94.2
Potest autem	366.2	Qui res alienas	573.1	Sed & si quis ante	253.2
Potest autem quis	280.2	Qui tutelam	146.2	Sed & si quis cùm	668.2
Potest tamen quis	366.1	Quod autem ad eas	212.2	Sed & si quis priore	295.2
Prædiorum	193.2	Quod autem dictum	110.2	Sed & si rem	319.1
Præferuntur	402.2	Quod autem lex	106.1	Sed & si quis stipuletur	501.1
Præjudiciales	628.2	Quod si naturali	171.2	Sed & si quis vsqne	127.1
Præterea debitor	700.2	Quod si quis sibi	490.1	Sed & tale	343.2
Præterea emacipatione	93.1	Quod si tutor	131.1	Sed & vnum	247.1
Præterea etiam	705.1	Quod seruus	481.1	Sed ex cōstitutionibus	717.1
Præterea & is	464.2	Quod turpi	503.1	Sed ex diuerso	230.2
Præterea intestatus	363.2	Quorum vis	714.1	Sed ex diuerso pro	449.1
Præterea introducta	674.1	Quorum vtranque	3.2	Sed ex legibus	118.2
Præterea inutilis	491.1	Quos autem solus	439.2	Sed furti	647.2
Præterea nouationem	557.2	Quoties plures	499.1	Sed haec tenus	252.1
Præterea quasdam	658.1	R Ecuperandæ	716.2	Sed hæc de his	435.2
Præterea qui ad	128.2	Re contrahitur	456.1	Sed hæc & ita	302.2
Præterea quod	163.1	Rectè quoque manda-		Sed hæc quidē antea	665.1
Præterea sicut	537.1	tum	531.1	Sed hæc quidem	247.2
Præterea si medicus	573.1	Rei persequendæ	634.1	Sed hæc quidem vetustas	
Præterea testamentum	256.1	Religiosum locum	161.1	265.2	
Premium autem	519.1	Repetitis	428.2	Sed hodie ex	70.1
Prætorum quoque	26.1	Res fisci	214.2	Sed hodie hæc aliter	609.2
Præualuisse	46.2	Responſa prudentum	27.1	Sed hoc iure vitimur	119.1
Primo gradu	411.1	Restituta autem	355.2	Sed interdicto	714.1
Prius est	457.2	Retinendæ possessionis	713.1	Sed is apud quem	571.1
Procurator	654.2	Riparum quoque	158.1	Sed iste quidem	605.1
Pro eo	504.2	Rursus ex diuerso	610.1	Sed ius quidem	19.1
Proximus autem	398.2	Rusticorum	195.2	Sed naturalia	29.2
Publica autem	631.2	S acræ res	160.2	Sed nec huiusmodi	399.2
Publica iudicia	630.1	Sane in hac actione		Sed neque heres	243.2
Pupilli	125.2	576.1		Sed nos constitutione	403.2
Pupillus	493.2	Sanctæ quoque res	162.1	Sed nostra conflit.	431.1
Q va de causa	650.1	Satisfactionum modus	688.1	Sed nostra ben.	311.2
Quadrupli	646.2	Sciendum autem est	134.2	Sed non vsque	316.1
Quam formam	693.2	Sciendum autem est	406.1	Sed olim	314.1
Quantitas autem	350.1	Sciendum est suspecti	147.1	Sed quemadmodum	405.1
Qua ratione	145.2	Sciendum tamen est	253.2	Sed quia heredes	357.1

AAA 4

Index Paragraphorum.

Sed quia stipulationes	361.1.	Si impossibilis	493.2	Sub conditione	471.1
Sed quum paulatim	242.1	Si inter tutorem	124.2	Substituitur	292.1
Sed si cui habitatio	206.2	Si is, qui in integrum	451.2	Sui autem, & necf.	307.1
Sed si ex testamento	134.1	Si iudex litem	591.2	Sui autem hæredes	379.1
Sed si gregis	186.2	Simili modo	127.1	Summa autem	699.1
Sed si in expeditione	267.1	Similiter	141.2	Summa itaque diuisio	31.1
Sed si instituto	282.1	Si minus	663.2	Summa itaque ope.	11.1
Sed si libero	566.2	Si autem per procurato-		Sunt autem agnati	393.1
Sed si quis nepotis	62.1	rem	691.1	Sunt autem bonorum	430.2
Sed si quis præsens	153.1	Si autem quis	294.1	Sunt autem constitutæ	680.2
Sed si recusabat	359.2	Sine scripto	16.2	Sunt & aliæ	72.1
Sed si rem legatarij	235.1	Si nemo suus	392.2	Sunt præterea	667.1
Sed si uxori	234.2	Singulorum	279.1	Sunt præterea publica	660.2
Sed tamen id	211.2	Si peculiam	242.1	Supererit ut de actionibus	
Sed veteres	682.1	Si plures conditiones	279.1	505.2	
Semel autem	49.1	Si plures instituantur	257.2	Superest ut admoneamus	
Senatusconsultum	23.2	Si plures sint	398.1	595.2	
Septima	445.1	Si plures sint	507.2	Superest ut de officio	702.2
Sequens diuisio	455.1	Si quid autem	509.2	Superiore libro	155.2
Sequens diuisio	711.1	Si quidem in nomine	340.1	Supradicta	248.2
Sequens illa.	633.2	Si quis agens	660.2	Suspectum	153.2
Sequitur	699.1	Si quis alij quam	488.2	Suspectus autem	150.2
Sequitur de iure	53.1	Si quis aliud	666.1	Suspectus autem remotus	551.1
Sequitur ut dispiciamus		Si quis alium	489.1	T Am autem corporales	
760.1		Si quis à non domino	184.1	344.2	
Serui autem aut	34.1	Si quis ancillas	239.2	Tam autem naturales	
Serui autem ex eo	33.1	Si quis autem falsis	147.1	302.1	
Serui vero à dominis	39.1	Si quis autem suspectus	151.1	Tertia diuisio	718.1
Seruus autem ipsis	585.2	Si quis debitori	236.2	Tertio gradu	411.1
Seruus autem à domino	270.2	Si quis filiabus	103.2	Testamenti autem	310.1
Seruus autem alienus	102.1	Si quis aliena	182.2	Testamentum ex eo	239.2
Seruus autem manumissus	110.1	Si quis itaque	447.1	Testamentum iure	233.2
Seruus autem plurium	273.2	Si quis iuxipuletur	472.2	Testes autem	343.1
Seruus communis	480.2	Si quis rem suam	235.1	Thefauros	187.1
Seruus etiam alienus	273.1	Si rem suam	235.2	Tollitur autem	553.1
Seruus ex persona	479.1	Si quis tutor copiam	152.1	Transferimus	96.2
Sexto gradu	413.1	Si quis velit	298.1	Tripli vero	645.1
Si ab hostibus	92.1	Si quis vna	363.1	Tua tantum	528.1
Si ad exhibendum	727.1	Si res aliena	319.2	Tutor autem nec	339.2
Si aduersus ea	73.1	Si res legata	239.1	Tutor autem statim	524.1
Sic itaque discretis	631.1	Si scriptum	498.2	Tutores autem sunt	98.1
Si communis seruo	586.1	Si seruum alienum	283.1	Tutores & curatores	618.2
Si cui fundus	323.2	Si seruus domino	691.1	Tutores quoque	546.1
Si cui nullus	116.2	Si tamen alienam	174.1	V El singulis	261.2
Si de alia re	572.2	Si Titius	180.2	V Vendit vero res	189.1
Si duorum	178.1	Si tutor nomine	303.2	Verba autem	369.1
Si eadem res	321.2	Siue autem	480.1	Verbis obligatio	467.1
Si ex pluribus	470.2	Si vero reus	697.1	Verba vice	508.1
Si familiæ erescundæ	729.2	Si uxor tua	71.1	Videamus	86.2
Si filius familias	594.1	Societatem	532.1	Videamus si pars	276.2
Si finium	720.1	Socius focio	536.1	Vniuersitatis	199.2
Si fundum	504.1	Socrum quoque	70.1	Vfus fructus	199.2
Si generaliter	345.1	Soluitur	531.1	Vtique tagmen	405.2
Si grex legatus	240.2	Statim	720.2	Vtriusque	721.1
Si igitur iusfu	671.2	Stipulationum	481.2	Vulgò quæfitos	109.1
		Sub certa	338.2		

INDEX

Index materiarum Institut. Imperial.

INDEX LOCUPLETISSIMVS COM- prehendens (secundum numerum foliorum) omnes materias singulares , ex textu, glossis , & postillis extractas.

A Beste definit, qui domū redire poruit, finito negotio pag. 610.col.2	Actionis in factū quatuor sunt genera 718.2
Absens an amittat possessionem 212.1	Actiones ex quinque partibus iuris ciuilis descēdētes, ciuiles & perpetuae sunt 694.2
Abrogatio alicuius iuris cūm sit , censetur perpetua 436.1	Actiones ex contrāctu descendentes , quæ non dantur in hæredes 697.2
Ablinere à malo non sufficit, nisi, &c. 14.2	Actiones ex maleficio in duobus casibus transiunt in hæredes 696.2
Acceptatio non tollit obligationes iuris- gentium 555.1	Actiones octo sunt, quæ infamant 722.2
Acceptatio ratione rei inutilis habet vim pacti: secus si ratione cōceptionis inepte ibid.	Actiones pœnales prætoriae sunt multæ 672.1
Accessio. Non debet plus esse in accessione, quæm in principali 509.1.in text.	Actiones plures si competit alicui, an vna intentata, tollantur aliae 623.2
Accidentalis causa, an , & quando naturali præpondereret 129.2	Actiones reales quāto tempore durant 238.2
Accusare an possit fœmina 149.2	Actiones stricti iuris quare sic dicitur 365.2
Accusatur quis etiam post mortem 605.2	Actionum diuisiones duodecim 667.2
Actio ciuilis, & prætoria 602.1	Actionum quædam sunt duplices, quædam simplices 687.2
Actio communi diuidundo 652.1	Actor & reus simul quis esse non potest 630.1
Actio competens actori, qui reo deferente iurauit, qualis est 622.1	Actus morientium non possunt esse in sus- pensi 342.2
Actio confessoria 602.1	Adire hæreditatem, repudiare, immiscere, & ablinere differunt 310.2
Actio de in rem verso 620.1	Adeundi hæreditatē multa sunt necessaria 312.2
Actio de peculio ibid.1	Adiectus cui soluitur , diuersa actione re- netur 489.2
Actio de tigno iniuncto 178.1	Administrare an debeat prælatus accusatus suspectus 152.2
Actio est tam de iure ciuili , quæm pre- torio 596.1	Adoptas auus, quartam relinquit adoptato 388.2
Actio exercitoria 620.1	Adoptio ex tribus maribus 389.1.in text.
Actio ex maleficio , & quasi maleficio dif- ferunt 594.2	Adoptio quid 77.2
Actio ex stipulatu pro dote competit ma- rito & vxori 654.1	Adoptione non fit mater tera 68.2
Actio familiæ erciscundæ quare est mista 640.2	Aduentitia & profectitia differunt: hæc ius- sum partis requirunt, illa abnuunt 402.2
Actio finium regundorum 640.1	Aduentiorum proprietas filij est 551.2
Actio hypothecaria , & tutelæ quando na- scuntur 466.2	Aduentiorum usumfructum quandoque pater non habet 232.2
Actio iniuriarū an sit annalis in omnibus casibus 588.1	Aduocati dicuntur militare 2.2
Actio insitoria 620.1	Aduocati partium an debeant furare 721.2
Actio legis Aquilæ & iniuriarum differunt. 576.2	Aduocati qualitas 8.2
Actio nulla datur hodie in triplum 645.2	Aduocatus lucrum, procurator onus habet 705.2
Actio pignoratitia 651.2	Adulterij accusatio nō omnibus datur 631.2
Actio præscriptis verbis in tribus generi- bus negotiorum habet locum 719.1	Adultus nō habēs curatorem potest aliena- re quæ seruando seruari nō possunt 228.2
Actio pro tutela directa & contraria est ex quasi contractu 545.2	Aedificare licet usque ad celum 198.2
Actio Publiciana an competat habēti vtile dominum 607.2	Aedificari potest quadrupliciter 179.2
Actio quæ nascitur ex permutatione 652.1	Aedilium officium 26.2
Actio quod iussu 621.1	Aequitas si est eadē, id ē ius statuitur 670.2
Actio tributoria ibidem	Aestimare rei cuius est periculum 652.2
	Aestimatione communis, non affectione sibi 442.5

Index materiarum

gulorum quanti plurimi res fuerit, æsti-		Antefessoribus per s, ab ante sedeo	5.1
matur	577.2	Antiquitas non debet ignorari	232.1
Aestimatores patrimonij pupillorum	136.2	Antiquum ius allegatur, ex eo quoque ar-	
Ætas perfecta est xxv. annorum	115.2	guitur	265.2
Affectio. Aestimari debet res non ex affe-		Apostatus crimen transit ad hæredes	381.2
- ctione, sed communi valore	351.2	Apprehensio. Sine apprehensione sepe trans-	
Affectus punitur, licet non sequatur effe-		fertur possessio	192.1
ctus, an & quando locum habeat hæc re-		Arbiter faciens litem suam punitur	592.1
gula	III.2	Arbitriū boni viri quando requiratur	519.2
Affinitas an contrahatur ex coitu illicito	426.1	Argumentum à cōtrario sensu valet in iure	
Affinitas an soluatur soluto matrimonio	76.2	239.1	
Affirmat tacens, nisi erubescens tacuit	95.1	Argumentum ab auctoritate valet	23.1
Agit quis aliquid quandoque, non ut ipse		Arma decori sunt	2.2
sed ut alias	304.1	Arma egent auxilio legum, leges vero au-	
Agnatio à patre est, cognatio à matre	409.	xilio armorum	2.2
in textu		Arma reorum sunt exceptiones, ut actiones	
Agnatio cōtrahitur adoptione	394. in textu	actorum	598.2
Agnatio sit non solum iure ciuili, sed etiam		Arrogatio quæ personæ succedunt	449.2
naturali	ibidem.2	Arrogatus nō debet habere plus iuris quam	
Agnationis ius tolli potest, non consanguini-		naturalis, & legitimus	81.2
nitatis	107.2	Assis partes quæ, & quot, & quid as	274.1
Agnati preferuntur cognatis in duobus	106.2	Ascriptitus est domesticus	245.1
Agnitorū prerogativa facile perditur	106.2	Adscriptitus est liber	32.1
Allegationes false nō relevāt	147.1. in textu	Adscriptiūj, coloni, censi parum distant à	
Allegationes reperēdē sūt in sententia	360.2	seruis	630.2
Aliere nō tenetur tutor pupilli de suo	153.1	Atrociorē iniuriam reddit iudicis con-	
Alimenta. Puerorum redditur non debent		spectus in textu	588.2
omnino expendi in eorum alimetis	153.1	Atrox dicitur sententia, licet iusta	108.2
Alimentarius an possit transigere: & mu-		Avia succedit ut mater	402.1
llier pacisci super alimentis	122.2	Auctoritates auctorum, & philosophorum	
Alienans in fraudē potest incarcерari	614.2	sunt in causis allegandis	570.2
Alienans quandoque repetit, quod aliena-		Auctorem alteri fieri, est probare quod per	
uit	226.2	cum sit	124.1
Aliena res vendi potest, non obligari	486.2	B Anniti qui	68.2
Alienare aliena multi possunt	227.1	Barbari sunt, qui extra Romanum Im-	
Alienare quādo potest adultus, & quæ	228.1	perium sunt	3.1
Alienare res suas multi non possunt	226.1	Bellum à iure est introductum	20.1
Alienari an, & quando potest prælium do-		Beneficium collatum potest reuocari pro-	
uale	225.2	ppter prouocationem ad iram	8
Alienata res in fraudem quandoque retine-		Beneficium conferit in inuitum	234.1
ri potest	614.2	Bona fides est duplex	649.1
Alienum agrum, an, & quādo ingredi licet		Bona fides quando presumitur	208.2
in uito domino	164.1	Bona fides quibus tēporibus requiratur ibi.	
Alueus duo significat	165.2	Bona fides requiritur in emptore & vendi-	
Alumnus quis	48.2	tore in titulo singulari, secus in vniuer-	
Amisisse dico, quod consequi potui	580.2	sali	216.1
Angustiz iuris sunt tollendæ	402.1	Bona fidei actiones quare sic dictæ	650.1
Anima non in nostra, sed in Dei potestate		Bona fidei possessor an teneatur de natura-	
est	656.1	libus fructibus consumptis	184.2
Anima, id est, animatum corpus	636.2	Bona fidei possessor quos fructus facit filios	
Animæ hominum quibuslibet rebus sunt		ibidem.1	
præferendæ	160.2	Bonorum possesso cōtra tabulas quare di-	
Animalium mansuetam quēdam, sc̄a pror-		citur ex testamento	440.2
sus, quādam milta	166.2	Bonorum possesso quid	438.2
Annus vitilis	611.2	Bonorum possesso Vnde cognati, quare sic	
Anno hoc promittens, vel mense, non tene-		dicta	396.1
tur ante finem eorum	501.1	Bonorum possessores habēt utiles actiones	
Anerior hominiis pars est nobilior,	160.2	tantum	440.1
		Bonorum possessor non est hæres, sed loco	
		hæredis	440. in textu
		Bonorum	

Institutionum Imperialium.

Bonorum possessor nō rerum, sed furis dicitur	657.1	Codicilli sine scriptura fieri possunt	37.2
Bonus animus esse nō potest cū fraude	457.1	Cognati, & agnati hodie pariter succedunt vīque ad decimum gradum	410.1
Boues & equi sunt mānsueti	683.2	Cognatio, & agnatio se habent ut genus & species	105.1
C Alata comitia	240.1	Cognatio transuersalis quare non incipit primo gradu	410.2
Calendā	ibidem	Coharentia contractus quid	498.1
Caluisiana actio	94.1	Collatio sola siue administratio in quibus- dam dignitatibus trāsbuit ius, in aliis nom-	
Calumniator est, qui falsa crimina intendit se & ter	3.2	91.1	
Calumniator punitur ad similitudinem sup- plicij	3.1	Colonus, & inquilinus, nec naturaliter, nec ciuiliter possident	615.2
Canes aliqui non mordent	683.2	Colonus in villa diciur, inquilinus in ci- uitate	616.1
Capacitas hāredum quibus temporibus In- spicienda est	310.1	Colonus partiarius non est cōductor	527.2
Captatoria voluntas non potest esse neque ex testamento, neque ab intestato	396.1	Colonus simplex non soluēs per biennium, potest expelli	530.1
Captiofitas reprobatur	386.1	Commercium comprehendit omnes con- tractus	487.1
Captus ab hostibus potest vīscapere	610.2	Committere edictū solus pr̄teritus potest	387.1
Capire minui dicitur īs, cuius status mu- tatur	110.1	Commodatarius de quibus tenetur	464.1
Carboniana possessio non tribuit ius	445.2	Commodatum quid	454.1
Casus fortuiti qui sunt	462.2	Compellitur quandoque quis, ut tutoris ca- ptis pignoribus	119.1
Cauetur idonee datis fideiussoribus vel pi- gnoribus, vel fide habita	450.2	Compensatio in multis casibus cessat	657.1
Cautio à statuto inducta an sit ciuilis, an prætoria	484.2	Compensatio in quibus rebus fit	656.2
Cautio de raro est communis	484.2	Compensatio fit ipso iure, sed debet opponi	656.2
Cautio omissa quandoque habetur pro fa- cta	80	Componere quid	4.2
Cautio petitur à tute re quandoque princi- paliter, quandoque incidenter	484.1	Compositum pro simpli ci quandoque po- nitur	239.1
Cautio rem rātam haberi est cōmuniſ	482.1	Communi fundo per vnum ex sociis, nec seruitus, nec libertas acquiri potest	197.2
Cautio rem pupilli saluam fore est commu- nis	ibidem	Conceptus nepos post mortē auinon agna- scitur ei	384.1
Cautionis fragilitati nō debet se quis com- mittere	153.2	Concubinæ filius vel incestuosus non est in potestate	60.1
Cæcus quam solennitatem seruare debeat in testamento faciendo	258.2	Condemnatio in arbitrariis potest fieri tri- pliciter	660.1
Creditor qualiter cedit actionem fideiuss- ori	554.1	Condic̄tia lex	646.2
Cedit domus affixa solo	177.2	Condic̄tio certi generalis	460.1
Cedit planta folo, si iamē egit radices ibid.		Condic̄tio certi specialis	ibidem
Cœptus dies, quādo habetur pro completo	256.1	Condic̄tio ex lege est s̄pē mixta	640.1
Cessante causa finali, non impulsuā, cessat effectus	249.1	Condic̄tio furtiuā intentatur agēdo in per- sonam, si res consumpta fit	572.2
Cessio bonorum in duobus prodest	670.1	Condic̄tio furtiuā ad possessionem vel pro- prietatem competit	572.2
Cessio bonorum quare fit	535.2	Condic̄tio indebiti ad quid datur	466.2
Cessione bonorum facta, non semper con- uenit qui cessit, etiam si ad pinguo- rem fortunam peruenit	670.1	Condic̄tio sine causa quādo competit	184.2
Cessione dies spectantur in legatis	272.2	Condic̄tio impossibilis dicitur tribus modis	
Citatio quā fieri debet domi solite habi- tationis nō valeat facta in diuersorio	593.1	278.1	
Clam possidere quid	715.1	Condic̄tio retro trahitur	252.2
Coadiutoris adjuncti, siue cōtutoris auto- ritas quandoque finirur	128.1	Confessoria actio	149.1
Codicilli habent minorem vim, quam te- stamenta	373.1	Confirmans ex necessitate non dat	101.1
Codicilli quatuor modis fiunt	371.1	Coniecturam suinimis de pr̄teritis ad fu- tura	8.1
		Coniuges an possint se separare	426.2
		Consanguinitas est īnter fratres	405.1
		Conſan	

Index materialium

Consa nuguinitatis ins est species agnationis	409.1
Cōsentiens semel pōnitere nō potest	162.1
Conscientia. Iudex non debet iudicare se- cundūm conscientiam	666.1
Conscius mortis alicuius plus punitur ali- quando, quām si ipse occidisset	770.2
Conſilium. An & quando quis teneatur de conſilio	47.1
Conſilium non facit quem teneri nīſi in certis casibus	520.2
Conſobrinus quis & vnde	412.2. in tex.
Conſtitutio legem, & virumque cōſuetudo vincit	649.1
Conſtitutio personalis in corpore iuris causa est generalis, aliās non.	25.1
Conſuetudo vnde	28.1
Conſuetudo generalis & specialis.	ibid.
Conſuetudo imitatur legē, & interpretatur ibidem	
Conſuetudo inducitur ex cursu decem an- norum	27.1
Conſuetudinem error impedit	28.1
Conſuetudinis tres virtutes	ibidem
Conſuetudine quandoque iudicatur, quā exemplis probatur	28.2
Considerānur in ciuilibus quāſtioneſibus actor, rebus, iudex, & res	630.1
Contractus innominatus fit interuentu rei	375.1
Contractus nominati, & innominati qui nō nō	113.1
Contractus quandoque claudicat	123.1
de Contractu ad vltimas voluntates argu- mentum valet	50.2
Contrariorum eadē est disciplina in dire- cto contrariis quā ad cognitionem	53.2
Contrectatio generaliter dicitur etiā si non fit amotio	562.1
Cōtumacia filij an faciat, quod actor mit- tatur in peculium proſectitium	682.2
Contumax in iurando condemnatur	366.2
Corneliz legis fictio	259.1
Corporalis rei dominium facilius trāſfer- tur quām incorporalis	730.1
Corpoſe luat qui non habet in ære	639.1
Corpus liberii nō recipit estimationē	567.2
Creditor quis	613.1
Creditor dicitur in omni cauſa	465.2
Creditor & debitor, tutor esse non potest	141.1
Creditor qualiter cedit actionem fideiſu- ſori	554.2
Creditor quando potest vendere pignora	250.2
Creditore inuitō quandoque soluitur alij	554.2
Criminale iudicium quando dicitur	590.1
Culpa cum culpa, & dolus cum dolo com- penſatur	536.1
Culpa lata & leuis	463.2
Culpa lata ſemper dolo æquiparatur , nīſi in tribus casibus	151.1
Culpa leuissima	565.1
Cura quando finitur	128.2
Curator furiosi etiā cum inquisitione da- tus ſatisfat	138.2
Curator adultam ducere vxorem non po- test	72.2
Curatores testamentarij non tenēunt ſati- dare	133.1
Curatoris pupilli auctoritas nō ſufficit ad adeundam hæreditatem	124.2
Cultos scripture alienz eſt falsarius, ſi eam aliis ottenter, aut copiam det	735.1
D Amni dans cauſam , damnum feciſſe videtur	578.1
Damnu datur quadrupliciter	ibid.2
Damnum eſt deminutio patrimonij , ſeu ademptio	695.1
Dare eīl dominium tranſerre	250.2
Dare eīl accipientis facere.	631.2
Dari mihi res mea non potest ibid.in tex.	
Dat quis quod non habet	36.2
Debitor ſpeciei liberatur, ea perempta, nō quantitatis : quia quanititas perire non potest	229.1
Debitorem fugitiuum capere licet	596.2
Debitum naturaliter nō repetitur ſolum	230.2
Dedicare quis potest	160.2
Deditiſſi qui	41.2
Deducto vſufructu, quid	200.1
Defendere pōt quilibet ſine mandato	692.2
Defenſio an fit de iure naturali vel gen- tiuum	20.2
Defuncti voluntas quandoque nō feruatur	360.2
Deponenti ex neceſſitate grauius eſt fidem fallere, quām voluntarie	651.2
Deportatus æquiparatur excommunicato	109.2
Depositarius de dolo tantū tenetur , & lata culpa	657.2
Depositī actio datur in duplum in quatuor casibus, non tamen in hæredem	697.2
Depositī declaratio	464.2
Descendentēs ſuccedunt per ſirpes, colli- terales per capita	392.2
Definere	611.1
Deſtruuntur facile, quā ſacie fiunt	271.2
Deteriorata res reſtitui non dicitur	462.1
Dies debet inſeri in instrumento	469.1
Dies vltimus cōpīus habetur pro cōpleto in impubere testāe, & in vſuptionibus, ſecūs in præſcriptionibus	256.1
Differentia locorum diſcrimen inducere non debet	210.2
Diffinitio bona conuertitur cum ſuo defi- nito	454.2
Digefla	

Institutionum Imperialium.

Digesta vnde	9.1	Dubium an presumitur quis scire in dubio, vide in verbo scire	
Digniores altiori loco sedere debent	443.2	Duae rationes vincunt unam	273.2
Dignitatum ordines	7.2	Duellum iure ciuili permisum	380.2
Diligentia prodest	233.1	Dupondium	274.2
Directo prohibitum fieri, prohibetur & per obliquum	270.1		
Disputatio verbosa improbatur	670.1	E Brivis, & luxuriosa mulier equiparan- tur	553.2
Distinctio quādoque viendum, quānus Imperator non vtatur	283.1	Ecclesia dat immunitatem fugienti ad eam, si non deliquit in ea, nec est publi- cus laico	561.1
Diversa nomina diversa significare debent	373.1	Electio debet fieri de meliore	677.2. in text.
Divisionis definitio	486.1	Elector actionis non potest variare	677.1
Divisiō non tantum operantur, quām boni mores	11.2	Electrum quid	175.2
Diutina possessio quā	215.2	Elementa & eorum qualitates sunt quatuor	101.1
Doctores pecunia comparare scholares nō debent	153.2	Emancipare filium pater cogitur quatuor modis	95.2
Dodrans non exceditur in legatis donatio- ne causa mortis, mortis causa capione, fideicommissi, &c.	349.1	Emancipatio per zēs, & librā 291.1. in textu	
Doli pupillus capax potest ut ingratus in seruitutem redigi	127.1	Emancipatis datur querela	116.1. 266.1
Dolus. Condemnato ob dolum parcitur, si causa non exprimatur in sententia	149.1	Emancipatus præterioris habet reme- dium, suus hæres duo	ibidem
Dolus quandoque dat causam contractui, quandoque incidit in contractum	697.2	Emendatio libelli an possit fieri vique ad sententiam diffinitiuam	661.1
Dominus his causis feudum reuocare potest quibus donator donationem	222.1	Emptio tribus modis perficitur	516.1
Dominij translationem an erit or impeditat	549.2	Emprio voluntatis solutio necessitatis	230.1
Dominium sine traditione aliquādo trans- fertur	190.2	Emphyteuta priuari non soluta pensione per triennium, ecclesia verò per biennium potest expelli	530.2
Dominium in quibusdam rebus habere non possamus	485.1	Emphyteutica res si pereat, cui erit dānum	530.1
Dominium multis modis queritur	175.2	Emphyteus datur in diversa tempora	529.2
Domestici qui sunt	308.1	Emphyteus duo tacita pacta continet	530.2
Donatio an fieri possit sine stipula.	221.2	Emphyteus vnde	579.1
Donatio à quo descendit	248.2	Ercisco quid	641.1
Donatio causa mortis, & legatum differunt ibidem.		Error duplex	215.1
Donatio causa mortis non est, nisi expri- mat mors	ibidem	Error nominis appellatiū an vitiet	340.2
Donatio inter viuos ex certis causis reuoc- atur	227.1	Error nominis, & cognominis non viciat si confitet ei corpus	340.1. in textu
Donatio nudo pacto fieri potest	225.2	Error suum corrigerem cūlibet permit- titur	666.2
Donatio pro bene meritis nō est insinuāda	222.2	Error prodest	244.1
Donatio propter nuptias, & dos debent equiparari	337.2	Esculentum iure veteri recipi poterat, no- uo non nisi cum deest salaryum	745.1
Donatio reuocatur ob solum obsequium à liberto non præstitum	221.1	Euidio. Soluere non tenetur emptor, quan- do imminet euictio in limine contractus ante solutionem pretij: nisi venditor der idoneos fideiussores	153.2
Donator an teneatur de euictione	221.1	Exceptio diuisio fallit in quinque casib. 580.1	
Dos, actio ex stipulatu pro dote competit viro, & vxori	657.1	Exceptio non numerat pecunię etiam post biennium potest opponi	513.2
Dos datur ad leuanda matrimonij onera	223.1	Exceptio nō numerat pecunię potest pro- poni siue agat actor, siue non	512.2
Dotem petens mulier, an præferatur cate- ris creditoribus	645.2	Exceptio peremptoria non opponitur post sententiam, nisi in septem casibus	703.1
Dotis dominij vxorisne sit, an mariti	226.	Exceptiones turpes non opponuntur in pa- rentes & patronos	607.1
Dotale prædiū certis casibus alienatur ibid.		Exceptiones reo competentes gratia per- sona	

Index materiarum

Soror, fideiussori non competit, sed bene si rei coherent	702.1	debitor principalis	508.2
Excusationes plures habens, an & quando possit eis uti	146.1	Fideiussor an semper relinquat heredem obligatus	507.1
Exemplis non iudicatur, sed ex consuetudine qua probatur exemplis	29.1	Fideiussor in multis casibus non agit 590.2	
Exercitor est is, ad quem nauis questus per- tinet in text.	672.1	Fideiussor in quatuor casibus agit antequam soluerit	ibid.
Ex hereditate inter ceteros qualiter fit	261.1	Fideiussor iudicio fisti quadiu tenerur 690.1	
Exhibere tenetur, qui dolo desit possidere	292.1	Fideiussor solvendo liberat debitorem 551. 2. in textu	
Exteriora indicant animi secreta	166.2	Fiducia contracta emancipare quid	400.1
Extraneus manumissor quis	442.1	Fiduciarius tutor legitimus est	115.2
Extraneus quis	309.1. in text.	Filiij sunt domini rerum paternarum quo ad spem	225.2
F Abula quid	82	Filius non potest adire hereditatem sine voluntate patris	
Factio notat perfectionem	172.2	Filius captus ab hostibus est sui iuris in ve- ritate, non iuris fictione	94.2
Facti proprij ignorantia non est pro- babilis	563.2	Filiij dictio comprehendit posthumum, & posthumam	103.2
Factio testamenti multi non habent	315.2	Filiusfamilias in quibus casibus potest obli- gari & conueniri	492.2
Facto proprio coetraueniens auditur, quan- do est contra legem	226.1	Filiusfamilias non potest habere tutores, vel curatores, sed datur curator, quem agitur de eius commodo vel in commodo 97.1	
Factum quandoque continetur appellatio- ne rei	455.2	Filiusfamilias potest conueniri cum auto- ritate patris, qui pater officio iudicis co- pellitur	492.2
Factum suum quisque scire debet	239.2	Filiusfamilias patre absente, Agere potest	439.2
Facultates paruæ heredem suspectum cre- ditoribus reddunt, non tutorem, nisi do- lose verletur	154.1	Filiusfamilias quare capite minuitur per emancipationem	108.1
Facultates quæ dicantur magnæ	119.2	Filiusfamilias testari non potest, sed dona- re causa mortis sic	254.1
Falcidia cessat in undecim casibus	352.2	Filius impubes etiam cum patris auctorita- te non potest ligari	461.1
Falcidia unde dicitur	348.1	Filius patrem in septem casibus potest ex- heredare	305.1
Falsa demonstratio, seu causa non vitiat le- gitimatum	340.1. in text.	Fisci rem supprimens, duplum reddit 216.2	
Falsarius est mutans sigillum	715.2	Fisco tria requiruntur, vt vendat rem alien- am	216.3
Instramæ periculum equiparatur periculo vita-	150.2	Fiscus vendit rem vt suam, vel vt alienam ibidem	
Fauore religioni libertatis, & ultimæ vo- luntatis, res detrahitur domino inuitio, & in eius odium	56.2	Flumina quædam publica, quædam priuata	
Fauori proprio renunciari non potest, quan- do interest Reipublicæ	226.2	157.2	
Fauori suo renunciare licet	201.2	Forma quando dat esse rei	33.1
Fauorabilia sunt statuta ex parte masculo- rum	359.2	Fortuitus casus non est considerandus in al- terius detrimentum	403.2. in text.
Fœmina an & quādo nubere possit ante duo decimum annum	62.1	Frater fratrem in tribus casibus exhereda- re potest	305.1
Puerperium, & periculum, & mors ex par- tu sepe considerantur in Fœminæ	404. in textu	Fratres ex eodem patre consanguinei di- cuntur	193.1
Fœminæ facilius cōceditur sine patris con- sensu nubere, quam masculo	62	Fratri filij succedunt eum patruo in stirpes	
Fœminæ non habent liberos in potestate		397.1	
Fictio iuris, & veritas differunt	91.2	Fraudem faciens legi, punitur	58.1
Fideicommissa quæ, & unde dicta 353. in textu		Fructus industriales, & naturales differunt	
Fideicommissarius ante restitutionem her- editaria non est dominus	362.2	184.1	
Fideiussor est nomen generale, & dicitur à fide	747.1	Frustra precibus impletatur, quid naturæ iure	93.1
Fideiussor an possit obligari in plus quam		Fulbo quid	52.2
		Fumus & aer corporalia sunt	195.1
		Funus	

Institutionum Imperialium.

F unus. Antiqui non habentes seruos, sole- bant aliquos emere : qui funus testatoris pileati antecederent	351.2	Hæreditas per seruum adiri nō potest , niſſ tria concurrant	235.2
F urem & latronem quando licet occidere	355.1	Hæreditas transmittitur per infantem: non per furiosum	403.2
F ur furti quandoque agit	570.1	Hæreditatis petitio duplex	709.2
F urti actio pro modico datur	167.1	Hæreditatem nuda voluntate adire , quo- modo intelligi potest	312.1
F urti agit cuius interest etiam modice	570.1	Hæreditas non queritur per hominem li- berum bona fide possatum, niſſ sex con- currant	236.1
F urti non manifesti actio ciuilis est , sed manifesti prætoria	689.2	Hermaphroditus an possit esse testis in te- stamento	243.1
F urtum an committatur sine affectu	212.1	Homo est dignissima creaturarum	31.1
F urtum facit de alieno largiens	565.2	Hominis dignitas magna est	186.1
F urtum hæreditati fieri non potest	479.2	Hominis dignitas tanta est , vt non accedat aliis	32.1
F urtum nō fit, niſſ contrectando, aut amo- uendo	667.2	Hominum voluntates sunt varie	353.2
F urtum non fit volenti	567.1	Honoratus in uno,in alio grauetur	404.2
F urtum, furtiva res,& cōdictio furti quan- doque separantur	568.1	Hostes qui sunt	92.8 & 610.1
F uriosis ex iis acquiri potest , quibus ex causis nobis ignoratibus acquiritur	379.2.	Hostium bona an fiant capientiū,& quando	
in text.		610.1	
F uror non excusat à tutela, sed interim da- tur curator	141.2	H umilis persona	605.2
F uturas operas estimare difficile est	690.2	H umilis persona & honesta differunt	657.1
G emmæ, & margaritæ, & lapilli diffe- rent	168.1	Hippocentaurum posse reperfiri	485.2
Generale verbum post multa specia- lia poni solet	581.2	I Actare quem pecuniam suam non est ve- risimile	145.2
Generale verbum ſæpe reſtringitur ad id, quod rei aptius eſt	292.2	Iactura aliena nemo debet locupletari	548.2
Generalis ratio præualet speciali	210.2	Idonei testes	152.2
Generaliter loquens lex recipit de habili- tate restrictionem	681.1	Ignorantia iuris eſt lata culpa	151.2
Genus,& species differunt	23.1	Illustres qui	364.2
Gerere pro hærede quid	312.1	Illustris persona in causa criminali potest agere & defendere per procuratore	587.2
Gradus cognitionis aliter computantur de iure canonico, quam de iure ciuili	413.1	Impensæ in alienis negotiis facta qualiter recuperantur	179.2
Gradus quid,& unde	280.2	Impensæ necessarie , vtileſ , & voluptarie	180.1
Graſſari quid	153.2	Impensæ voluptarie an possunt abradi ibid.	
Granatus in uno reieuatur in alio	29.2	Impetrare potest solus Christianus	1.1
Grex cōſtat ex decem ouibus , vel quinque porcis	186.2	Imperitia culpæ adnumeratur	573.1.in text.
H æres. Delicta quædam tranſeuunt in hæredem , etiam lite non contesta- ta, vt læſe maiestatis, quædam verò non tranſeuunt, niſſ lite contestata	380.1	Imperfectum quandoque rumpit quod per- fectum eſt	675.2
Hæres,& legatarius qua re quis eſſe nō po- test	342.2	Impossibilis conditio eſt, cui natura impe- dimēto eſt, quo minus existat	494.in tex-
Hæredes. Peculatus crimen transit ad hæ- redes	361.1	Impubes proximus pubertati potest eſſe in- gratus	290.1
Hæres quotę partis, eſt successor iūris	246.1	Inanimata res quandoque dicitur facere iniuriam, sed impropriè	694.1
Hæredis & defuncti dominium nō eſt idem	268.2	Incepit censetur factum	172.2
Hæredis, & defuncti eadē eſt persona ibid.		Incertum tēpus hæres institui potest	278.1
Hæredem instituere quid	ibid.	Inconstantia quandoque reprobatur,quan- doque non	13.1
Hæredes institui possunt omnes homines	273.2	Incontinenti fieri dicitur , quod eodem die fit	716.2
Hæreditas frequenter eſt onerosa	123.2	Incorporalia non traduntur , nec vſuca- piuntur, nec vendicantur per ſe	194.1
Hæreditas quid	ibidem.1	Incuriosum nihil prætermittendum	443. 1.in text.
Indu		Industria personę cum non requiritur, po- tent quis seruire per ſubſtitutum	200.2

Index materiarum

Industria personæ cum non requiritur,	Instrumenum quid	310.2
poteſt quis ſeruire per ſubtilitum 200.2	Integri iuriſ dicitur agnatus, qui non eſt emancipatus, vel alias capite deminutus 409.2	
Inestimabilis ex patria potestas 83.2		
Infamis eſt habens duas vxores, ſpōſas vel concubinas, & vxorē vel cōcubirām 69.2	Interdicta quorum bonorum, & petiſio hāreditatis pro vna ſola re poſſunt com- petere	711.2
Infans dicitur qui, vſq; ad ſeptē annos 493.2	Interdicta ſunt multiplicia	ibid.
Inferiores, ſeu maiores dicuntur infra tri- nepotem: ultrā enim non ſunt vocabula specialia	Interdicta vnde	709.1
Inſificatiōne quando cauſa crenſit 549.2	Interdicta & actiones olim diſſerebāt ibid.	
Inſiſitatis, ſed imbecillitas vniuſ non de- bet conuerſi in alterius lēfioneim 580.1	Interdictio aquæ, & ignis	115.2
Ingenuus fit per ſententiā, & natalium reſtitutiōne	Interdictis quandoque litigatur ſuper pro- prietate	708.2
Ingenuus ob pœnam non fit ſeruus 108.2	Interdictis Saluiani, & actionis feruiane diſſerentia	712.2
Ingratitudiō reuocat in ſeruitute	Interdictum, quorum bonorū duplex	710.1
Ingratitudiniſ cauſe ſunt quatuordecim 454.1	Interesse perit ut certi condicione	49.2
Inimicus non poſteſt eſſe index	Interesse qualiter probatur	476.1
Inimiciō dicitur capitalis duplicitate 143.1	Interlocutoria noctu, non diſſinitiuā, fieri poſteſt	415.2
Inimiciō tribus caſibus excusat à tuela	Interlocutoria & præceptum iudicis idem	228.1
ibid.1	Interlocutoria principis nō haſet vim le- gis, niſi hoc exprimat à principio 25.1	
Inimiciō ratione aliquid fit, quod alias non fieret	Interpres. Per interpretem poſteſt iudex in- terrogare teſtē alterius idiomatici 468.2	
Iniuria qualiter fit	Intestatus dicitur quiſ multis modis 383.1	
Iniuria quid 584.1. in glo. & in text.	Intestatus partim, & tellatus an quiſ poſſit decedere	275.2
Iniuria ſine competenti emendatione re- linqui non poſteſt 586.1. in textu	Iniuaſor primo percutiatur	710.1
Iniuriarum actio non datur hāredi ratio- ne dupli	Iniuentarij faciendi tempus	311.1
Iniuriarum actio & legis Aquiliæ quandoque idem ſunt 578.1	Iniuentarium nō facientes in quo grauau- tur	311.2
Iniuriarum actio non ad debitum, ſed ad vindictam competit 505.1	Iniuentoris quando ſiunt res iniuentæ 168.1	
Iniuriarum actio non datur hāredi 696.2	Iniueſtituræ forma	468.1
Iniuriarum actio queritur etiā ſi quiſ non dicat, Reuoco ad animum 584.2	Iniutilis adiecio an vitiet, vel non habeat pro adiecio	102.1
Iniuriarum actio quomodo tollitur	Ioco prolata verba nō fortiuntur effectum	151.1
Innoſatio quid 153.2	Irrogare quid	35.1
Inquietatiō vis, quæ parit interdictum, Quod vi aut clam qualiter fit 714.2	Iter ſumitur multipliciter	196.1
Inſinuatio eft ſcriptura facta in præſenția notariorum 221.2	Iudex arbitratur quando dicitur parum vel multum	391.2
Inſtitores ſunt qui negotiatiōni præpo- nuntur 672.2	Iudex bonus arbitratur tempora in con- tractibus	474.2
Inſtitoria, & exercitoria diſſerunt ibidem.	Iudex cōmittit iniuitatem & iniuſtitiam diuersimode	584.2
Inſtituere hāredem quid 260.2	Iudex princeps poſteſt eſſe in cauſa ſua. vide in verbo Princeps	
Inſtituio hāredis diſſicilius reuocatur, quām legatum 271.2	Iudex quādoque compellit partes ad con- cordiam, quandoque item dirimit forte, vel taxillis	346.1
Inſtituções factæ ſunt ante Codicem 6.1	Iudicem recuſanti ſufficit allegare ſoſpi- cionem iure ciuili, non canonico 360.1	
Inſtituções vnde dicuntur 8.1	Iudicis officium an ſit actio	662.2
Instrumenta dotis 442.2	Iudicis officium exuberantius in contracti- bus bonæ fidei, quām ſtricti iuriſ 651.1	
Instrumenta duo ſi ſint eiusdem dici, & diuersi loci, cui ſtabitur 496.1	Iudicis ſententia præſumitur ſolēniter lata 510.2	
Instrumenta fieri debent à iureperitis 500.2	Iudicatum ſolui tres habet clauſulas 632.2	
Instrumentum fundi & patrifamilias diſſe- runt 341.1	Iudicia	
Instrumentum gerit vicem duorum, ideo non contradicitur directe, niſi tribus te- ſibus		

Institutionum Imperialium.

Iudicia publica, & ciuilia in aliquibus differunt	655.2	Legata pura, & conditionalia quando ce- dunt	343.1
Iudicia publica, & ciuilia in aliquibus con- ueniunt	ibidem	Legatariorum quidam coniuncti re tatum, quidam verbis tentum, alij re & verbis, alij sunt prorsus disiuncti	323.2
Iudicium an possit esse inter tutorē & pu- pillum	125.2	Legatarius conditionalis Legati spem non transmittit	474.1
Iudicium criminale quando dicitur	590.1	Legari potest à legatario	366.2
Iudicium quindecim significat	245.2	Legatæ rei periculū ad quem pertinet	315.1
Iudicij precepta fiunt intra decē dies	470.2	Legatum in quinque casibus deficit, legata- rio accrescit	375.1
Iulia lex de ambitu in quatuor casibus ha- bet locum	736.2	Legatum in tribus casibus deficit, nec lega- tario accrescit	ibid.
Iulia lex de annonā	737.1	Legatum libertatis est plium, & ideo nō de- falcatur	351.2
Iulia lex de residuis	ibidem	Legatum perueniens ad eam causam, à qua incipere non potest, an extinguitur	340. 2. in textu
Iulia lex repetundarum	ibidem	Legatum rei cuius non est commercium, an valeat	718.1
Juramentum calumniz præstat tam actor, quam reus	720.2	Lex dicitur generalis quatuor modis	25.1
Juramentum contra bonos mores est nutri- tiuum peccati	510.2	Lex xij. Tabularum vnde orpus habuit	29.1
Juramentū contra leges non seruandū	702.1	Lex Iulia de vi priuata & publica qualiter punit	715.1
Juramentum de non contraveniendo	476.1	Lex tribus modis capitur	22.2
Juramentum in litem præstatur in actioni- bus realibus	636.1	Legis voluntas pro ratione est	155.2
Juramentum quandoque exceptionem pa- rit, quandoque actionem	622.2	Legislator non curat, quæ non possunt euc- cire	8.2
Juramenium sine voluntate aduersarij non prodest	ibid.1	Legitimum quid	604.1
Juramentum triplex, necessarium, volunta- rium, iudiciale	ibidem	Libellus an sit dandus	645.2
Jurare formiter	ibidem	Libellus in actione vi honorū raptorū	637.1
Juratoria cautio	690.2	Libellus in actione Caluisiana	617.2
Juratur in litem officio iudicis	635.2	Libellus in actione commodari	634.1
Jurisdictio. Quolibet loco suz iurisdictio- nis potest iudex ius dicere	93.1	Libellus in actione cūmuni diuidendo	640.2
Ius ad quid ponitur in definitione actionis	596.2	Libellus in actione depositi	634.1
Ius ciuile largè dicitur quicquid habemus in iure	22.2	Libellus in actione ex empto	655.2
Ius ciuile magno artificio fingit, quod non est	307.2	Libellus in actione de cōsiliu pecunia	615.2
Ius ciuile sumitur sex modis	17.2	Libellus in actione ex lege cōdictitia	645.1
Ius gentium quare dicitur naturale	155.2	Libellus in actione ex locato	635.1
Ius idem statui debet, ubi est eadē ratio per omnia	88.1	Libellus in actione ex stipulatu	634.2
Ius naturale immutabile	29.1	Libellus in actione in factum descēdens ex edicto de calunnia	646.2
Ius patronatus consistit in multis	434.2	Libellus in actione familiz erciscude	640.1
Ius patronatus multipliciter perditur	ibid.	Libellus in actione Fauiana	612.1
Ius publicum in quo consistit	15.2	Libellus in actione finiū regundorū	640.2
Ius quandoque dicitur iniquum	402.1	Libellus in actione furti manifesti	637.1
Ius trium liberorum	ibid.2	Libellus in actione in rem	399.1
Iustitia, ius, & iurisprudētia quomodo dif- ferunt		Libellus in actione legis Aquiliz	637.1
Iuare alios tenemur, quod verum in iis qua nobis nō nocēt, & aliis prosunt	12.1	Libellus in actione mandati	635.1
L Argus, prodigus & auarus differunt	257.2	Libellus in actione negatoria	602.2
Latini liberti qui	41.2	Libellus in actione rescissoria	610.1
Legata etiā nuda volūtate præsumpta revo- cantur, vt si legatarius fiat inimicus	347.1	Libellus in actione pro socio	635.1
Legata possunt præcedere testamentum or- dine literæ, non intellectus	343.1	Libellus in actione Publiciana	606.1
		Libellus in actione quod metus caufa	649.1
		Libellus in actione Seruiana	615.1
		Libellus in rei vindicatione	549.1
		Libellus in actione de peculio	620.2
		Libellus in actione serui corrupti	644.2
		Libellus in causa criminali quid continere debet	730.2

B b b

Index materiarum

- Libellus in causa dandus est 724.1
 Libellus in cōdictione certi generalis 630.2
 Libellus in conditione certi specialis 631.1
 Libellus in seruitate personali 601.1
 Libellus in seruitute reali ibid. 2
 Libellus in seruitute urbanorū prædiorum 602.1
 Liberatio tribus modis legatur 237.1
 Liber fit quis à seipso 270.2
 Liber quis indicatur in dubio 32.1
 Libera persona alij non acquirit 565.2
 Liberorum nomen generale est ad omnes inferiores 97.1
 Liberorum quidam naturales, quidam legitimi, quidam & naturales, & legitimi, quidam nec naturales, nec legitimi, ut incestuosus, & quidam prius non fuerunt legitimi, nunc sunt 74.1
 Liberorum successio tristis 402.1. in textu
 Libertas ex seruitute quandoque recuiuiscit 272.1
 Libertatis favorabilis est 344.1
 Liber fit seruus per venditionem 34.1
 Libertas in fraudem data an quacat reuocari 147.2
 Libertatis fauor in quibus consistit 339.1
 Libertati patronum sine venia in ius vocantis pena 38.2
 Libertas est in extimabilitate 42.1
 Libertas quas operas debet patrono ibid.
 Libertas debet assurgere & seruire patrono ibidem
 Libertus ingratius qua actione in seruitutem reuocatur ibid.
 Libetarius an gaudeat priuilegio doctorum 139.2
 Literatum obligatio tollitur per contrariam scripturam 405.1
 Litem suam facere dicitur iudex, quando dænum alterius in se transfert 592.1
 Locupletior dicitur pupillus, si non est factus pauperior 230.1
 Locus dicitur plenus, semiplenus, & vacuus 212.2
 Lucrum sentiens, sentiar onus 571.1
 Luere legatum tribus casibus tenetur hæres 319.2
 Luso quatuor significat 320.1
Macedonianū in vndecim casibus ceſsat 706.1
 Magister qualis eligi debet 8.1
 Magistris ſalaria ſunt perſoluenda 103.1
 Maior ad tēpus nō ad personā refertur 82.2
 Maiori partī itatur in re diuidua, vel in re communi pluribus vt vniuersis, ſecus in re diuidua vel cōmuni pluribus vt singularis 135.2
 Majestatis Iesæ crimen grauissimum, manumissionē & testamēti factionē adimit 270.2
 Maleficia diſtinguit voluntas 566.1
 Maleficia punire, ſanctū & religiosū eſt 1.2
 Malę fidei doſſessor an, & quando teneatur de fructibus 194.2
 Maloru opera vtēs eſt in culpa 157.2. in tex.
 Mandatarius de quatuor tenetur 531.2
 Mandatum. Sine mandato defendit quilibet 692.1
 Mandati definitio 537.1
 Mandatum contra bonos mores non obligat 500.2
 Mandatum faciliū reuocatur, quām alijs contractus 531.2
 Mandatum multis modis contrahitur 529.1
 Mandatū speciale in multis caſibus requiriur 580.2
 Manere in eadem caſa 269.2
 Maritus uxoris procurator eſſe potest 147.1
 Maritus uxori tutor eſſe non potest ibid.
 Mater illustris non ſuccedit liberis vulgo quæſitīs 405.2
 Mater negligens petere tutores liberis repellitur ab eorum ſucceſſione 404.2
 Matris conditio prodeit partui tribus temporibus, patris verò tempore concepcionis tantum 33.2
 Matris præteritio habetur pro exhæreſatione 387.1
 Matrimonium à triplici iure eſt 17.2
 Matrimonii contrahere honestius eſt, quām monaſterium ingredi 64.1
 Matrimonium multis modis impeditur 72
 Matrimonium quoſo gradu permittitur, & quoſo prohibetur 425.2
 Matrimonium uſque ad quem gradū prohibetur ibid.
 Matrimonium ſequēs legitimat filios priuatos 378.2
 Matrimonium ſine ſcriptura & dote potest valere ibid.
 Matrimonium tenet ſine cōſenſu curatoris 564.2
 Mea res magis mea fieri non potest 631. in text.
 Meum eſt id, in quo habeo nudā proprieſtatem, & alijs uſumfructum 177.2
 Meum eſt quod ex meo naſcitur 173.2
 Media ſententia eſt quæ neutrī in totum discordat vel cōcordat, ſed diſtinguit 173.1
 Mediaſtinus ſeu Mefonaua 588.1
 Media via eligenda eſt, quando non eſt maior præſumptio pro vna parte, quām pro alia 50.2
 Medium quando ſeruandum eſt 173.2
 Medicus tenetur de culpa tribus temporibus 579.1. in textu
 Memoria hominis dānari potest post mortem, non ipſe 360.2
 Mendaciū punitur 365.2
 Mentiri an permitrat Prætor 608.1
 Merces quandoq; certa, quādoque incerta quæſita

Institutionum Imperialium.

quandoque nulla	527.1
Miles cognoscitur per sex signa, sine quibus non gaudet priuilegio militum	248.1
Miles extra expeditionem non gaudet priuilegio	250.1. in texu
Miles habet priuilegium cum est in militia	249.1
Miles in conflictu testabit sine teste	251.1
Miles potest decedere partim testatus, partim intestatus	275.2
Miles quæ priuilegia perdit rediens à militia	252.1
Milites magis arma, quam iura scire operent	2.2
Militis iuramentum	248.1
Minor vigintiquinque annis, & maior se-puaginta excusatur à tutela	105.1
Minor quādō potest esse in iudicio sine curatoris auctoritate	124.2
Minor virginis quinque annis se vendi permittens non restituitur	34.1
Missilia unde dicuntur	142.2
Missio triplex, honesta, causaria, & ignominiosa	252.1
Mista actio dicitur duobus modis	634.2
Mobilium rerum viliis est possessio	209.2
Monachus in quibusdam censetur mortuus	134.2
Monumenti impensa, an deducatur ex legato	352.1
Monumentum quid	157.1
Mores quid	17.2
Mortis tumultus homines angustiat	344.1
Mortuus fingitur viuere per gloriā, & viuus mori per viruperium	139.1
Mortuus non damnatur, nisi à Deo	148.2
Mulier pro parentib⁹ agit	705.2
Mulier vbiq; testis esse potest, præterquam in testamento	243.1
Multum, quinquennium comprehendit	51.2
Munus. An appellari possit ab iniunctione munerum	145.2
Manus quoddam ciuile, aliud patrimoniale, aliud honorarium, aliud mistum, id est, honorarium, & onerarium	137.2
Munus quoddam publicum authoritate & utilitate priuatū, quoddam contra	139.1
Muri ciuitatis sunt sancti	162.1. in texu
Mutuum deficit tripliciter	463.2
Mutuum dicitur quasi de meo tuum, ex integrō scilicet & corrupto	459.2
Mutuum & commodatum differunt	463.4
Mutuum est triplex, naturale, ciuile, naturale & ciuile simul	462.1
Mutuum & indebitum sunt similia in quibusdam	461.2
Mutuum & indebitum reconciliatur iisdem modis	ibidem
Mutuum reconciliatur multis modis	463.2
Mutuo qualior sunt necessaria	488.2

N	Aales sumuntur pro conditione, seu statu in quo quis nascitur. Aliter etiam sumuntur	37.2
	Natalium restitutio facit ingenuum	36.1
	Natorum appellatione continentur nondum nati	144.1
	Natura duplex	475.1
	Natura est Deus. Item virtus insita cuilibet rei	16.2
	Natura ius quatuor modis ponitur	ibid.
	Natura magis quam verba inspicienda est	603.2
	Natura impedimentum fortius quam accidentis	83.2
	Naturale. Nihil tam naturale, quam voluntatem domini volentis rem transferre ratam haberi	188. in texu
	Naturales liberi an teneantur aere pari	75.2
	Naturales liberi tantum an, & quando succedant	75.1
	Naturalia iura ciuilis ratio perimere non potest	386.1
	Naturalibus liberis datur tantum tutor in his, quæ ipsi relinquuntur, & tunc non personæ, sed rebus datur	99.1
	Necessarium officium	303.2
	Necessarius hæres	45.1
	Necessarius ut quis sit, tria requiriuntur	306.1
	Necessitas causatiæ	263.2
	Negationes duæ æquipollent unâ affirmatiōni	589.1
	Negotia sunt plura quam vocabula	274.1
	Negotiorum dominus non semper in solidum tenetur	545.1
	Negotiorum gestor est, qui alterius negotia gerit	132.1
	Negotiorum gestor certis casibus non repetit, quod impedit	545.1
	Negotiorum gestor de quo tenetur	545.2
	Nocet sibi quis plerunque, cum alteri nocere putat	43.2
	Nomen, prænomen, cognomen, agnomen differunt	239.1
	Nomē sibi mutare potest liber homo	440.2
	Nomina debet esse consonantia rebus	468.1
	Nomina significandorum hominum gratia reperta sunt: qui si alio modo intelligantur, nihil interest	340.1. in texu
	Nostra facimus omnia quibus auctoritatem impertimur	23.1
	Notarius non potest esse seruus	80.1
	Notio	33.2
	Noua lex corrigens in uno casu, non trahitur ad aliam similē rationē habētem	50.2
	Novatio est prioris obligationis in aliam Transmissio	558.2
	Nouatio triplici iure fit	ibid.
	Nouerca unde	70.2
	Noxa & noxia differunt	707. 1. in text. & in glo.

V b b 2

Index materiarum

- Nubere an fœmina possit ante duodecimum annum 62.1
 Nuptialis instrumenta seu dotalia quæ sunt 377.2
 Nuptias prohibitas contrahentium diuersæ sunt pœnæ 74.1
 Nullius in bonis res dicitur esse septem modis 164.1
 Numus pro vno nemo datur quelibet actio. Fallit in multis casibus 167.2
 Nutus appellatio ne quæ continetur 71.2
Obligatio actionis, Iustitia est mater iuriis 11.2
 Obligatio an possit continere imparitatem 478.2
 Obligatio in genere quid 454.1, in textu 454.2
 Obligatio ciuilis quid 456.2, in textu 456.3
 Obligatio ciuilis exigēdi effectū non habet 456.2
 Obligatio ciuilis quibusdam personis non adhaeret 455.1
 Obligatio ciuilis tantum solutione tollitur 553.1
 Obligatio ciuilis tollitur per acceptationem & sententiam 455.1
 Obligatio effectualis habet radicem naturalem & ciuilem ibid.
 Obligatio eadem potest esse vna & plures 477.2
 Obligatio naturalis inter patrem & filium potest consistere 492.1
 Obligatio naturalis tollitur per pactum & iugementum, sed ciuilis per sententiā 560.2
 Obligatio tollitur. xij. modis ibid. 1
 Obligationum species tres 454.1
 Obsequiales operæ, quæ 449.1
 Obsequiales operæ patroni: à liberto debentur ibidem
 Oeconomus quis 132.1
 Officia suū nemini debet esse dānosū 679.2
 Officia iuris sunt diuersæ 14.1
 Omnimodo, quid importet 648.1
 Operæ liberto impositæ non transcurrunt ad hædem extraneum 652.1
 Operæ futuras estimare difficile est 592.2
 Opinio an sit veritati anteponenda 390.1
 Opinio est cum dubitatione responsio 27.1
 Orcinus quis, & vnde 367.2
 Ordinarij serui & vicarij 444.1
 Ordo librorum iuris 3.2
 Ordo scriptoræ non curatur 498.2
 Origo iuris ciuilis 30.2
 Oua sub gallinis & colubis dimicatur 662.2
- P**actum de non petendo habet tres effectus 700.1
 Pactum vestitum multis modis 155.2
 Pandecte vnde 9.2
 Parentes pro filiis, domini pro seruis an tenentur 621.1
- Patricidium quas personas cōcernit 734.2
 Partes suas interponere dicitur index, cum se & officiales suos & milites interponit 134.2
 Partus suppositi & adulterij accusatio non conceditur omnibus 731.1
 Pater cogitur præstare auctoritatem filio coenunto captis pignoribus 492.2
 Pater diuersis temporibus diuersa habuit iura in bonis filij 233.2
 Pater habet contra tabulas filij emancipari 341.2
 Patri seruandus est honor in omni dispositione 232.1, in textu 232.2
 Pater per filij corpus magis periclitatur pœnæ, quam ipse filius 688.1
 Pater potest esse seruns filii 46.1
 Pater præfertur filiis in dispositione abs. 391.1
 Pater quibus casibus succedit filio & quibus non 94.1
 Pater quo iure venit ad bona filij emancipari 441.2
 Patientia æquiperatur consensui 95.2
 Patricij qui sunt 23.2
 Patrimonium. Quædam res sunt in patrimonio nostro, quædam extra, quædam nec in patrimonio, nec extrâ patrimonium sunt 155.2
 Patronus qualiter succedit liberto 94.2
 Patruus est frater patris, Auunculus mattis 412, in textu 412
 Paupertas an excusat à tutela 141.1
 Paupertas reddit hominē minus idoneum 130.2
 Paupertatem detegere durum est 584.2
 Peculium castrense & quasi castrense 233.2
 Peculium est multiplex 233.2
 Pecunia cōsumitur, si expendatur vel cum alia misceatur 228.2
 Pecunia largè sumitur pro his quæ consistunt in numero, pondere, & mensura 459.1
 Pecunia mea cum alia mixta extinguitur 201.2
 Pædagogus 48.1
 Pœna arbitraria ad mortē extenditur 590.2
 Pœna ex pacto peti non potest 500.2
 Pœna maior maiori delicto debetur 735.2
 Pœnarum genera septem 4.1
 Pœnæ diuersificantur ex personarum diuerſitate 725.2
 Pœnæ in criminalibus sunt ordinariæ, & extraordinariæ 725.2
 Pœnæ sunt restringendæ ibid.
 Perduelles 380.2
 Perduellionis crimen ibid.
 Periculū ubi est, ibi debet esse compmodum 571.1
 Permutatio duas parit actiones 521.2
 Perpe

Institutionum Imperialium.

Perpetuus multis modis capitur	52.2. in text.	Posthumorum loco qui sunt 263.1. in textu
Persecutio continet actionem & petitionem	556.1	Posthumus quando non habetur pro iam nato 99.2
Personae alienarum rerum gubernationem habentes	692.1	Postliminium quid 92.2
Personae quædam nec sui iuris sunt, nec alieni	53.1	Postulare quid 50.2
Petitio hereditatis est realis & personalis	651.1	Potestas. Franci non habent liberatos in po- testate 59.2
Peto quod habeo in quatuor casibus	320.1	Potestas multis modis capitur 610.2
Philosophorum auctoritates sunt allegadæ	521.1	Potestate alium contingere quis diciunt tri- bus modis 245.2
Philosophorum auctoritates quandoque redarguntur	ibidem	Potestatis dominicæ effectus multiplex 550.1
Pieca quid	549.2	Potestatis nomine imperii designatur 140.1
Pietatis intuitu quum quid datur, cui cen- seur dari	549. in textu	Precaria possessio 715.1
Pignoratitia actio duplex est	651.2	Pretiosus quando cedit viliori 147.2
Pignori potius incumbendum, quam in per- sonam agendum	570.1. in textu	Prædia stipendiaria 188.2
Plena cautio & plenior quæ sit	505.1	Prædia tributaria ibidem
Plena proprietas constat ex nuda proprie- tate, & usufructu	324	Præfector, & prætor differunt 119.2
Plena pubertas quando dicitur	81	Præscriptio est longæ possessionis effectus 235.2
Pluralis gratio quandoque trahitur ad sin- gularem	72.1	Præscriptis verbis agitur tripliciter 518.1
Plures quandoque loco unius computantur	139.1	Præsidis nomen generale 148.1
Plus pertinet quatuor modis	661.1. in text.	Præteriti liberi habent duo remedia testa- menti impugnandi 441.1
Plus valet quod est in opinione, quæ quod est in re	243.2	Præteritio an habeatur pro exhereditatione 267.1
Pontifices qui	150.2	Prætor plus puniri, quam lex xij. Tab. 565.2
Possidentis conditio quædoque est deterior quam patens	163	Prætoria penales sunt annales 695.1
Possidere cōmodius est, quam petere 725.2		Prætoria rei persecutoria sunt perpetuae ibid.1
Possessio proprie de mobilibus non est	ibid.2	Primo testamento præfertur secundum, se- cūs in sementia 291.2. in text.
Possessio potest peti sine interdictis	719.1	Principis interest subiectos habere loca- plete 156.2
Possessionem pescandi vel molēdinum ha- bendi, vel quid huiusmodi quis habere dicatur	157.1	Principis beneficia sunt extenderia 83.2
Possessio sepe transferitur, licet res non ap- prehendatur	192.1	Priuati scriptura facit fidē cōtra eum 510.1
Possessio sola dominium non querit	339.2	Priuata scriptura facit fidem, si habet sub- scriptionem trium testium 312.2
Possessio una cum aia continuatur	380.1	Procurator 131.2
Possessio unde dicitur	714.1	Procurator non admittitur ubi potest im- poni corporalis pena, neque agendo neq; defendendo, nisi sit persona illustri 590.1
Possessionem possellus non querit	237.1	Procurator ad negotia & lites differunt 48.2
Possessionis causa quando mutatur	215.2	Procurator agens presente domino & con- firmante, non potest repecli defactu man- dati 692.2
Possessor clandestinus naturaliter possider, deictus cluiliter	715.1	Procurator fisci quis 139.1
Possessor malæfidei quo iure tenetur fru- ctus restituere	725.1	Procurator rei sue interveniat ante litis contestationem, siue post, debet satisfare 691.2
pro Possessore possidere quis dicitur	712.1 in text.	Procuratores satisfiant, non patres orpha- notrophi 692.2
Possessorum maximas lites generat	714.1	Procuratoris officium quibusdam interdi- citur 687.1
Possidere maximi commodi est	ibid.	Prodere quid 163.2
Positionibus respōderi debet sine plica 16.1		Prodigus quomodo declaratur quis 257.2
Posteriores leges per priores intelliguntur	690.2	Profanum quid 161.1
		Promissor an statim conueniri possit 504.2
		Promissum hoc anno quando solvi debet ibid.

Bbb 3

Index materiarum

Promulgare quid	90.2	R Apior, & fur distinguuntur	174.1
Propulsare iniuriam , an & quando licet		R Raptor & fur inqualiter puniuntur	
32.1		110.1	
Protestatio an, & quādo requiratur in hærede faciente actem hæredis , quod scilicet non facit ut hæres	312.1	Raptor in minus tenetur , quām fur manefitus	574.2
Protuæ actio bona fidei est	651.2	Raptor qua actione tenetur	573.1
Proximus pubertati dicitur quis à decimo anno & dimidio	572.1	Realis actio directa nō hæret ossibus	334.2
Pubes quoad testamenta & tutelas dicitur major quatuordecim annis , quoad matrimonii, autem, cùm primū coire potest	86.1	Redimens aliquem ab hostibus, etiam infidelibus, potest eum retinere pro pignore	
Publicana vt detur, quinq; sunt necessaria	608.1	680.2	
Publicum, & commune differunt	158.2	Relegare qui possunt	88.2
Publicum quid	186.2	Relegatus & deportatus differunt	88.2
Pudicitia fauor maximus	68.1	Religiosum locū quota corporis pars facit	
Punitur quis ex mora & procrastinatione	639.1	150.1	
Punitur quis in quo peccauit	258.1	Relinquere spectat ad ultimam voluntatem,	
Pupilli an soluere possint	230.2	& morientis tantum	50.2
Pupillis bona committuntur, nō vt sint rata quæ per eos sunt , quia restituuntur	129.2	Reliqua reddere	345.1
Pupillus cōueniens nitorem præseruit ceteris creditoribus	124.2	Repetita creduntur in contractibus, quæ in præfactione dicta sunt	492.1
Pupillus etiam actor cogitur accipere catarorū in litem	129.1	Repetitio nō competit turpiter danti	74.2
Pupillus ex cōtractu obligatur, quando factus sit locupletior	123.2	Repugnantia non admittuntur	346.2
Pupillus factus locupletior tenetur ex mutuo	461.1	Res generaliter quandoque stat	598.2
Pupillus in quatuor casibus potest esse in iudicio sine tutoris auctoritate	124.1	Rei vendicatio, & furti condicō differunt	
Pupillus quis	126.1	632.2	
Pupillare testamentum pars est paternitatem	391.1	Rei vendicatio quæ datur legatariis , non est ex quasi contractu	547.2
Potius quis esse testis de eo quod vidit in pupillari astate	243.1	Rerum diuisiones quot	194.1
Purpura tripliciter apponitur vestimento	100.1	Retro principes qui	130.1
Purus locus non est sacer, sanctus, nec religiosus	276.1	Reus promittendi quis, & vnde dictus	477.2
Rutator quis	573.1	Reus promittendi est reus debendi	477.1
Q Vanti plurimi res estimatur , non ex affectione singulorum , sed ex communī estimatione	577.2	Reus stipulandi	ibid.
Quarta est multiplex	307.2	Reus stipulandi est reus credendi	477.2
Quarta relinquitur multis modis	304.2	Rei debendi in solidum non possunt conveniri, nisi alter sit absens aut inops	478.2
Quarta testamentum inofficium quæstantibus dividenda pro rata dari solent ibi.		Reorum debendi & credendi constitutio an per interuum impediatur	477.2
Querela datur emanciparis	266.2	Reo si denuntietur vt soluat antequam conveniatur , hoc de urbanitate est , non de necessitate	633.1
Querela inofficii quādoque cōtinet contra tabulas	434.1	Romanum ius qualiter intelligatur	19.2
Quæstor & exquæstor dicitur tripliciter	7.1	Rubrica quandoq; est generalior text. 20.1	
Qui vadit planè, vadit sanè	614.2	Rumpitur quod plus valet , per id quod minus	294.1
Quirinus vnde	29.2	Rusticitas sancta omnia palam habet	616.1
Quod differtur, non auferitur	368.1	Acer locus definit esse dupliciter	160.2
		Sacer locus quis dicitur	161.1
		Sacrae rei venditio valet inter ignorantes	486.1
		Sacrae res tribus casibus possunt alienari	
		161.1	
		Salaria magistrorum sunt soluenda	103.1
		Salarium interueniens in mandato, an peti possit, & qua actione	552.2
		Salua rerum substantia quid	189.2
		Sanctiones quid significant	161.2
		Sanctissima res est iuris ciuilis sapientia. nec pretio nummario estimanda	14.1
		Sapiens melioris est conditionis , quām stultus	231.1
		Sarcinator quis	39.1
		Satisfacta	

Institutionum Imperialium.

Satisfatio arrogatoris quibus prodest	532.1	Seruitutes sunt in bonis nostris	155.1
Satisfare quid	689.1	Seruitutum generæ sunt tria	195.1
Satisfatio de legato soluēdo potest remitti à testatore , sed non utendo fruendo arbitrio boni viri	201.1	Seruo inuitio dominus non querit hæreditatem delatam	235.1
Satisfatio duplex ab auctore exigitur	689.2	Seruo legatum relinqu potest	ibid.
Satisfatio iudicio fisti an possit sub pena fieri	685.1	Seruuus an possit habere aliquid suum	ibid.
Satisfatio iudicatu solui quid	688.1. in tex.	Seruuus ciuiliter nequit obligari	506.1
Scire an presumatur quis in dubio aliquid, vel ignorare	146.1	Seruuus hæres institutus non acquirit domino'ni si duo concurrant	342.2
Scholaris moriens aut discedens, an possit substituere	531.2	Seruuus manumissis an teneatur de gestis in seruitute	681.1
Scholaris non gaudet senatuscōsulto Macedoniano	677.2	Seruuus vicarius	71.2
Scripto & sedēdo ferenda est sententia	724.1	Seruuus ordinarius	ibid.
Scriptura non est necessaria ad substatiām legis, sed ad probationem	23.1	Seruuus pure initiatus à seipso libertatem recipit	306.1
Scriptura priuata pro scribente non valet, sed contra eum valet , si est cu[m] causa	496.1	Seruuus à seruando dictus, & non à seruēdo	15.2
Scripturæ an semper standum sit	ibidem	Signatorius annulus	242.2
Scripturæ ordinē sequi inciuile est	344.2	Simplicitas legibus amica	395.1. in text.
in text.		Simplicitas magis quam diffinitas legibus amica , fraudi contraria neque satua , & neque gnaua	246.1
Senestre quid	139.1	Societas est quoddā ius fraternitas	534.1
Seminavit quando quis ex semine meo in fundo alieno , contra quem agam , an contra dominum fundi , vel contra eum qui seminavit	140.1	Socius in causa socij admittitur in testimoniū	246.2
Semper erit quod semel est , quod verum est in immutabilibus, vel natura, vel iure	356.1	Societas definitio	471.1
Sanatuscōsultum Trebellianum vnde	356.2	Socrus quz	65.1
Senatuscōsultum Macedonianū vnde	ibid.	Soluens pupillo debitor , plenam vel pleniorē , vel plenissimam quandoque habet securitatem	230.1. in textu & in glossa
Sententia an sit statim executioni mandanda, & in quibus casibus differtur eius executio	720.2	Soluendo quem non esse quomodo sciunt	46.2
Sententia die prefixa debet ferri etiā altera partium absente	470.2	Soluere. Interest nostra potius non soluere, quam soluū repetere	133.2
Sententia est de iure ciuili	692.1	Soluere non tenetur emptor, quando eminet euictio in limine contractus ante solutionem pretij, nisi venditor defideiſores idoneos	ibidem
Sententia in scriptis ferenda est	660.2	Solutio an possit fieri adiecto	489.2
Sententia nō potest semper esse certa	ibid.1	Solutio imaginaria quid	154.2
Sententiam certam vt ferat iudicem curare debere	ibidem	Solutio in extraneā personā cōfertur	497.2
Sententia prima præfertur secundæ , secus in testamento	294.2	Solutio una multas terminat quæſiones	173.1
Sententia si gemineur, ex qua agetur	295.2	Solutio una plures parit liberations	554.1
Sententia super actione famosa, an semper infamet	712.2	Sortelis quandoque dirimitur	239.1
Separationem bonorum impetrare quis potest	306.2	Spadones qui	83.2
Serui libertatem cōsequuntur nouē modis	43.1	Speciale auxilium petere non debet qui habet generale	70.1
Serui non habent cognationem quoad ius succedendi , sed bene quoad ius matrimoniij	72.1	Speciale quod est non trahitur ad consequiam	489.1
Seruitus est de iure gentium origine, & de iure ciuili formatione	32.2	Speciei interitu liberatur, qui in specie tenetur	239.1
Seruitutes personales possunt alienari, non prædiales	205.1	Species solz commodantur	657.1
		Specificans vt dominus fiat rei specificaræ, tria requiruntur	170.2
		Sponsalia inter absentes & præsentes fieri possunt	495.1
		Spontaneum officium	304.1

Index materiarum

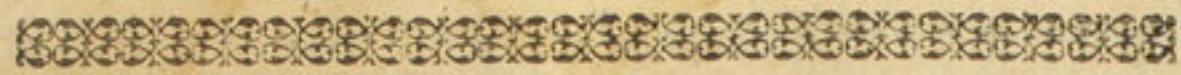
Sportulæ	646.1	T Abellio seruus est reipublicz; non 12. men est purus seruus 33.1
Spuriis nihil relinqui potest	354.2	T emporis tractus non validat inualidū 255.2
Spurius quis	74.1	T empus inducit obliuionem 212.2
Statim soluere non est illico solugre, sed cum spacio quo solui potest	495.1	T empus non est modus tollendē obligatio- nis 202
Statu liber est seruus	32.1	T enetur an & quando quis pro alio tene- tur 135.2
Status hominis consistit in libertate, ciuitate, familia	108.1	T estamenta non iure facta quæ 197.2
Statuta quædam fauorabilia, quædā odiosa	395.2	T estamenti factio actiue, & passiuè capitur 342.2
Stillicidium	197.1	T estamenti per cæcū faciēdi solēnitas 258.2
Stipulamur aliter tribus modis	499.1	T estamentū accusans perdit legatum 219.2
Stipulando alteri quandoq[ue] sibi actionem quærimus, quandoque non	ibid.	T estamentum damnati criminē capitali va- let, si pendente appellatione, vel suppli- catione gratia moriatur 252.1
Stipulatio alteri facta tribus modis forma- tar	500.1	T estamentum est nullum sine hæredis in- stitutione 343.1
Stipulatio fieri debet verbis ap[er]tis	469.1	T estamentum est nullum sine hæredis in- stituit 343.1
Stipulatio an possit fieri sub conditione	470.1	T estamentum est irreuocabile, si in eo po- natur clausula quod valeat iure contract. 44.1
Stipulatio an vitietur ob turpitudinem	503.1	T estamentum ex libero, non ex alieno ar- bitrio pendere 254.1
Stipulatio semper vitiatur ex responsonis diuersitate	492.1	T estamentum facere multi prohibentur à iure 259.2
Stipulario quid	467.1	T estamentum inofficium quādoque con- tinet exhortationem & præteritionem 434.1
Stipulatio tantum fit per verba futuri tem- poris	512.1	T estamentum irritum 287.1
Stipulationes iudiciales	482.1	T estamentum multis modis fit inualidum 291.1
Stipulationes prætorie	ibid.	T estamentum nuncupatiuum 244.1
Stipulationes conuentionales	ibid.	T estamentum non operatur verba prola- ta in dubio, sed in contractibus præsu- muntur obligatoria 251.2
Stipulationes communes, veluti rem pupil- li saluam fore	ibid.	T estamentum per duo rumpitur 376.1
Stipulatio alter alteri sedecim modis	446.2	T estamentum principale si non est, nec pu- pilli. 291.2
Stipulatur quandoque infans, non autem furiosus,	493.2	T estari aliqui noscunt, aliqui nō possunt 375.1
Stipulatio pura non suspenditur sed bene alius actus	487.1	T estatoris voluntas, lex est 273.1
Stipulatio rei suæ an valeat	ibid.	T estatur quis quandoque de rebus alienis 291.1
Stipulum quid	467.	T estes debent rogari 248.1
Sturpicio est quinquennialis	725.1	T estis non repellitur à testimonio contra- eum, qui ipsum studiosè percussit & ac- cusavit, ut ipsum excluderet 143.1
Sua[n]do capit[ur] in bonam partem & malam	60.1	T estium numerus quis esse debet in testa- mento 247.2
Substitutio breuiloqua	264.2	T heatrum quid, & unde 40.2
Substitutio compendiosa	ibidem	T hesaurus quid 187.1
Substitutio exemplaris	264.1	T itulo singulari succedit legatarius 80.1
Substitutio pupillaris	ibid.	T otū & pars nō censerunt eiusdē iuris 275.1
Substitutio pupillaris habet quatuor neces- saria	ibid.1	T radens equum venditū per frēnum, trans- fert dominium 190.2
Substitutio reciproca	ibid.2	T raditio rei an valeat sine scriptura 518.1
Substitutio vulgaris	ibidem	T ransfigere. Mulier an possit pacisci, & ali- mentarius transfigere super alimētis 122.2
Successionis ordo triplex est	429.2	Tran-
Successorem an comitetur vitium auctoris	211.1	
Successorium edictum	299.2	
Suos inter hæredes numerantur dati curiæ & emancipati	428.2	
Superflui iure saluo, in libello scribi debet	664.2	
Sui hæredes immiscunt & abstinent, extra- nei adeunt & repudiant	321.2	
Suitas etiam est de iure prætorio	399.1	

Institutionum Imperialium.

Transuersalium ordo diuiditur in tres par-		Vitium rei & personæ differunt	211.1
tes, supra, infra, & a latere	69.1	Vincere alium virtute contendere quis po-	
Tribellianum senatus consultum vnde	35.1	test non ad gloriâ humanaâ 364.2. in text.	
Tripondium	277.2	Vindicta quid	39.2
Tarpiter danti non competit repetitio	74	Violentia quandoque personis, quandoque	
Tutela & hereditas ciuili iure tribus modis		rebus infertur	718.2
deferuntur	107.1	Vltima mora nocet	641.2
Tutela multis modis finitur	126.2	Voluntas captatoria non potest esse neque	
Tutela triplex	98.2	ex testamento, neque ab intestato	386.1
Tutelæ datio an possit delegari	233.2	Voluntas coacta, est voluntas	212.1
Tutela pupilli est de iure ciuili: tutela vero		Volsitas quandoq; validior scriptura	221.1
propria personæ, id est, defensio cum		Urbanitas nos aliqua facere cogit	235.1
moderamine inculpsæ tutelæ est de iure		Vsuarus nemoris ligna vēdere potest 204.2	
gentium l. vt vim. s. de iustitia & iure: sed		Vscapio est fauorabilis	206.2
tutela sui sine hoc moderamine, sed consi-		In vscapione sufficit attrigisse ultimū diem	
stes in meritis terminis naturalibus, qua-		ibidem	
li vrantur bruta, est de iure naturali, se-		Vscapio quid	207.2
cundum Tullium in primo de Off. 98.1		Vscapio pro herede quando habet locum	
Tutor ad quid datur pupillo	102.1	Vscapio rerum mobiliū non inten-	
Tutor an teneatur cauere de rato	692.1	pitur per contestationem litis	227.2
Tutor datus à matre tenetur faciāre	133.1	Vscapio quare inducta	209.2
Tutor quandoque seruo datur	98.1	Vsusfructarius non facit fructus suos ante-	
Tutores plures & magistratus, quo ordine		quam sint in eius granario, secus in bono	
conueniri possunt	135.2	fidei possessore	105.2
Tutelæ & hereditatis differentia	107.2	Vsusfructus an sit pars dominij	324.2
Tutelæ datio est misti imperij	119.2	Vsusfructus causalis	199.1
V Acania bona	212.2	Vsusfructus diuiduus	204.2
Valeat tractu temporis aliquando quod		Vsusfructus formalis	199.2
ab initio non valuit	252.2	Vsusfructus in multis habet vicem dominij	
Vendere pluris æquo volens, perinde est,		324.2	
ac si non vendat	368.1	Vterinus quis	397.1
Vendere rem suam cogitur quis	224.2	Vt. Expedit Republicæ, ne re sua quis ma-	
Vendicare est dominium petere si res extet		lè vitatur	56.2
572.2		Vti possidetis, & vtrobi differunt	713.2
Vendicare potest venditor rem, si emptor		Vtile per inutile non vitiatur	496.1
non soluat, nisi fidē emptoris sit sequutus		Vtiles dies incipiūt currere à tempore scien-	
189.1		tiae	447.2
Vendicat quandoque non dominus à do-		Vtrobi vnde dicitur	714.1
mino	183.1	Vulgo quæsitus an succedat iure nouo	
Venditio fit in scriptis, & sine scriptis	517.1	407.2	
Venditione facta nō pertinet ad cimptorem		Vulgo quæsitus non habet agnatos	486.2
periculum rei venditæ, nisi noue incurràt		Vxor qualiter domina dicatur	248.2
529.1		Vxor ex ea bona quæ habet in dubio, pre-	
Vendor an & quando teneatur præcisæ ad		sumit ut habere ex bonis mariti, vt colla-	
rem tradendam, vel ad interesse	520.1	tur conjectura turpis, scilicet adulterij	
Vendor an ultra arrharū duplicitum per-		233.1	
ditionem teneatur ad interesse	518.2	Vxor non est in potestate mariti	402.2
Vendor tenuerit satidare ope exceptio-		Vxor præsumitur eadem persona cum viro	
nis, non iure actionis	153.2	226.1	
Vendita magis oculata fide, quam per aures		Vxor teneatur operari marito	402.2
nobis infigitur		Vxorem licet modice sine causa verberare	
414.1. in text.		56.1	
Vestes cū defuncto sepeliri proborum est		Vxores esse nō possunt multæ sceminaæ 339.2	
346.1		Vxor consensus in alienatione dotis per	
Vis inquietatina quæ parit interdictu quod		maritum non valet	223.2
vi aut clam, qualiter fit	714.2	X Erolophon	725.2. in text.
Vi bonorum raptorum concernit res mo-			
biles, vnde vi immobiles	716.2		
Vitiosæ res quæ sunt	215.1		

FINIS TABVLÆ MATERIARVM.

B b b 5

INDEX RERUM MEMORABILIVM.

Xquestor	7.2	Falcidia lex ex Dione	748.1
Promulgare & cōponere		Codicilli	370.2
5.2		Contracta fiducia	403.1. & 444.2
Antecessores	7.2	Ius trium liberorum	402.1
Institutiones quādo scri-		Aureus & Sestertius	433.1
ceppe	9.2	Mutui definitio	559.2
Hortensia lex	42.1	Commodati nota & definitio	161.2
Fusia Caninia lex	51.1	Vis maior	464.1
Nuptiarum leges varia	68.1	Depositī definitio	464.2
Spurijs	74.1	Emptionis & permutationis vera dif-	
Serui publici	80.1	ferentia	510.2
Fiduciarij tutores	114.2	Pr̄scriptis verbis actio	528.1
Auctor, & auctoritas unde	122.1	Furti per lancem & licium noua ex-	
Literas nescire	141.2	plicatio	530.1
Lapides miliaria notantes	146.1	Rapinam grauius, quam furtum pu-	
Verus & inton. an Seuerus sit legen-		niri	574.1
dum	144.1	Actionis definitio	631.1
Lata culpa	151.2	Actionum bona fidei explicatio noua	
Natura in iure	195.2	650.1	
Vsilio quid	207.2	Interdictorum explicatio	707.1
Fiscus	214.1	Iudiciorū publicorū declaratio	730.1
Inestabiles qui	243.1	Prouerbium Summo digito, & quasi	
Sues heres	315.1	per indicem	738.1

INDEX

INDEX RERVM, ET VERBORVM,
qua hac postrema omnium editione accesserunt: quorum
prior numerus paginam, secundus,
columnam indicat.

S ceptilationis definitio	554.1	Cassellij memorabile facinus	14.2
Acceptilationis vulgaris formula	554.1	Ocrea ima	294.2
A ctio quod iussu	671.2	Xagárra	242.2
Actio exercitoria, quæ	671.1	Cautio iudicio fisi	690.2
Actio tutelæ & suspecti tutoris quādo exerceantur	133.2	Carminare	
Actor quis	132.1	Censitorum vicem flumen obtinet	197.2
Adfectata tutela quæ	141.1	Centenarij qui	412.2
Ad bestias damnatus quis	87.1	Census	116.2
Ad gladium damnatus	Ibidem	Conserre alicui, & in aliquem	25.2
Ad gladiatorium ludum	Ibid.	Cognatio quid	64.2
Ad venatorium ludum	Ibid.	Cognitionis tres species	64.2
Adoptionis definitio	76.1	Coniunctio quid	46.2
Adoptionis ius triplex	76.2	Coniunctionis duæ species	64.2
Adrogationis definitio	78.1	Cicero quomodo capite minutus	109.2
Adrogationis etymus	Ibid.	Confinium quid	188.2
Adrogationis Curiatæ legis formula	Ibid.	Coniunctio iuris ad crescendi triplex	311.2
in Adoptione iuris hereditarij declaratio	Ibidem	Concipere furtum	564.2
Adfinitas accedens quæ	64.1	Constitutoria quæ	619.2
Adfinitas iacens	Ibidem	Compensationis definitio	669.2
Aeraria ratio nummorum	120.1	Committi stipulationem	501.2
Argentaria ratio nummorum	Ibid.	Commodatum quid	464.2
Auraria ratio nummorum	Ibidem	Consulatus liberat patria potestate	91.2
Aerarij & fisci discrimen	217.1	Cretionis vetus formula	123.2
Adsignare libertum	437.1	Crimen est publicum	145.2
Addictionis bonorum formula	450.1	Concubina quæ	75.2
Agnati qui, ex lege xii. tabul.	335.1	Curatio est iuris civilis	121.2
Agrorum tria genera	382.2	Curaio æquitatis naturalis	Ibid.
Allusionis & Auulionis discrimen	21.2	Curationis vel curæ definitio	129.2
Alterum tantum	638.2		
Arbitraria actio quæ	506.2	D Amnatus ad bestias &c.	87.2
Arrhæ definitio	516.2	Decurionatus spuriis permissu	74.2
Area	212.2	& quare	
Arvōhuata	160.2	Deportatio quid	17.2
Alapz impacta manuissus	83.1	Decreta tria bonorum possessionis	
Ara seruorum perfugium	57.1	Deflexio fluminis quid	
Allegationes quæ	645.1	Deficere iniure ad crescendi	
Asga ab Hesiodo celebrata	12.2	Delictum est priuatum	
As, vel assis quid	774.2	Διάσταση	127.2
Assis partes definitæ	277.1	Directo & principaliter	678.2
Indefinitæ	Ibid.	Dies viles, fasti	446.2
Auulio quid	21.2	Dies continua, fasti, & nefasti	Ibid.
B aldi scitum dictum	265.2	Dies sessionum	Ibid.
Beneficium inueniarij	341.2	Directa libertas	101.2
C aput qcid	107.1.110.2	D'precator, seruorum perfugium	58.2
Capitis variæ significationes	111.1	Διάση, Iouis, & Themidis filia	12.2
Cause cognitionis quinque considerationes	80.1	Desuetudo	23.2
		Donatio quid, hodie	221.2
		Donatio inter viuos	Ibid.
		Diuortia Romæ permitta perrara tamē	58.2
		Dominium & operæ, duæ seruitutis species	
		Dotis	

Index rerum, & verborum.

D otis duo priuilegia	634.1	Turis pontifici pleraque ad Turisconsultu translata	14.2
Duumiri alibi, qui Romæ Consules	120.2	Iuris ciuilis, & gentium communio & disse- renia	17.2
E Mancipatio triplex	93.1	Ius comitiorum populo ademptum	23.2
Emancipationis iura	93.1	Iustus quis censendus	32.2
Emancipationis rapismata	Ibid.	Iurisdictio prætoris tribus verbis contenta	
Emptionis, & venditionis formulæ	505.2	26.2	
Endo procinctor	213.1	Iurisconsultorum de iure respōdendi mos, & ceremonia	27.2
Erosus	658.1	Iusta seruitus, & iniusta	38.2
Ercisci quæ quid	547.2	Iusta libertas quæ	41.2
Exercitor quis	360.1	Iustus pater, quis	71.1
Exercitoria actio	672.1	Ius diuersum filij, & nepotis	79.1
Exceptionis dolii mali formula	179.2	Justinianus impensè fauet muliebri sexui,	
Exsucere pedem	626.2	266.1	
F iducia quid	12.2	Ius ad crescendū, & concurrendi	321.2
Fiducia quid	396.1	Ius patronatus in quibus consistat	430.1
Fideiussoris descriptio	502.2	Iudex pedaneus, delegatus	482.2
Fideiussor, olim sponsor dictus	Ibid.	Iusurandum quam vim habeat	622.1
Filiorum fam. auctoritas	83.1	Iustum pro vero	631.2
Fiduciaria tutela, legitimæ vicem obtinet			
	114.2		
Fœmina ius perpetua tutela	83.2	L asciuiz definitio	568.2
Fideicommissaria libertate, & directe di- scrimen	102.1	L'excusa Prætoris	26.2
Forma posterior, quam materia	630.2	Libertis triplex paratu beneficium	42.1
Formula prætoris Iud. constit.	173.2	Liber homo	32.1
Frater quæ modis dicatur	604.2	Legis Attinæ formula	210.2
Ferreum dominium quomodo	164.2	de Legitimæ quartæ nomine	303.1
Formula obligationum, ex bono, & æquo	631.2	Luctuosa causa	319.2
Fructus ciuilis	180.1	Legare quid antiquitus	421.1
Fructus industriales	Ibid.	Locationis, conductionis definitio	526.2
Fructus naturales	Ibid.		
Fructus pendentes, & flantes	Ibid.		
Fructus percepti	Ibid.		
G enealogiz tabula procognitione	94.2	M atri portio, quæ	98.1
Gerere negotia	545.1	Manumittendi per vindictam formula	
		38.2	
H æreditas nomen iuris	46.2	Mandati definitio	537.1
Habitatio quid	206.2	Matrimonij & nuptiarum discrimen	58.2
Habere rem satius, quam cautionem	116.2	Materia quomodo potentior formæ	173.2
Hæsus suus quis	147.1	Mendacium dupli damnatum	648.1
& quare sic dictus	261.1	Minutio capitis, quid	107.1
Hæreditatis & honorū possessionis disqui- sitione	438.1	Munus publicum tutela	125.1
Hæreditas per mancipationem	439.2	Mutuatio, & mutui datio, quid	459.1
Hominum tria genera	164.2		
Hypothece definitio	465.1		
Homines liberi definitio	32.1		
I Nestimabile quid propriæ	50.1	N atalibus restituere	42.2
Interdictio ignis & aquæ		Naturalis, seu corporalis possessio	
Inundatio fluminis, qualis	177.1	237.1	
Ima cera	294.2	Negoia gerere	544.2
Inuasio quid	573.1	Nepotis & filij iura diuersa	62.2
Iniuriaz tres species	584.1	Nominis seruoru& libertoru discrimen	41.2
quod iussu actio	671.2	Nomina quæ	511.1
		Nomothetix legis Voconiz	395.1
		Nuptiarum & matrimonij discrimen	53.2
		Nuncupationis nomen, vade	248.1
		Noxa propriæ in libero	678.2
		Noxiz in seruo	Ibidem
O Nera hæreditaria			
Optionis satisfactionis formula		353.2	
Ouidius relegatus, at non capite mi- nutus		134.2	
		169.2	
		papi	

Index rerum, & verborum.

P apiniani egregium facinus , ac dictum memorabile	14.1	V asi parentes	68.1
Particula(inter)augendi	711.2	Quasi liberi	Ibidem
Patriciatus patria potestate liberat	89.2	Quasi ad finitas per sponsalia contrac- hitur	71.2
Pagani,& militis testamēti discincte quale 254.2		Quadrupedum diuisio	353.2
Patrum maior potestas,quam Dominorum 60.1		Quatuor requisita in vſucapione	215.2
Pauliana quæ	612.2	Quoquo modo	249.2
Patronatus iura	430.1		
Pecunia occupata	520.2		
Peculium serui quale	55.1	R Apinz definitio	57
Pedem struere	626.2	Pancratia emancipationis	
Perfugia duo seruorum	57.2	Receptiva actio quæ	
Permutationis definitio	521.1	Relegatio quid	
Personam serui non habent	353.2	Recluso, pro intercluso	
Pecunia otiosa	502.2	Res soli	
Pertinacis Imperatoris lex testamentaria 299.1		Religiosi nomen vnde	
Pignoris definitio	616.1	Res in bonis,& res ex bonis	
Plagium quid	660.2	Recuperator,qui	415
Poenæ seruus quis	87.2	Reus quis antiquitus	
Possessio ciuitatis,seu iuris	237.1	Respublica quibus constat	
Populi summa potestas antiquitus	25.1	Restituere natalibus	
Populi triplex potestas	Ibidem	Rogatio legum	
Pothumi sui definitio	98.1	Rogandi magistratum formula	
Potestatis verbum quid in pupillis	97.2	Romani , qua etate postulare i	
Praetor	12.1	48.2	
Praetoris album	26.2	Ratio venditionis imaginariz	
Praetoris Iurisdictio, quibus verbis cōtentia 26.2		Romani præliahantur rogati	
Praefectura prætorij soluitur patria pot- estas	92.1	Romani ex pactis studis non ob	
Præscriptio in vſucapionem transformata 209.1		467.2	
Pothumi qui	146.1	Rome qui Senatores,alibi decuri	
Præmium dotale alienari potest,non oppi- gnari	221.2	Rome qui Consules,alibi Duum	
Possessio corporalis,seu naturalis	237.1		
Princeps solutus est legibus quibus	Ibid.		
300.2			
quomodo	Ibid.	S abinianorum in Proculeia	
Prætor, est tantum dispensator iuris	440.1	ueria	
Procurator quis	686.1	Sanctum, quia Izdi non debet	
Procurator quomodo à defensore distinet		Satisfare quid	
Ibidem		Satisfatio de indemnitate	
Proprietas litoris,& ripæ	155.2	Sensus pro ratione	
Proculeianorum disceptratio	173.1	Senatores Romæ, Decuriones ali	
Potentior forma quam materia	17312	Seruitus iusta,& iniusta	
& contra	Ibid.	Seruum esse	
quomodo	Ibid.	Seruire	
Probatio eius quod interest,difficillima est 178.2		in Seruitute esse	
Prothicolon tabellionum	518.1	Seruus quis	
Promulgatio legum	22.1	Seruorum duo perfugia	
Proverbiū relegationis ad gentiles &c.		Serui vicarij,& ordinarij differunt	
130.1		Seruanæ actionis definitio	615
Proximus,& proximitas		Solatium mulierum,ob amissionem trium	
Pupillus non est, qui in utero est	395.2	libero,	
	98.1	Solum,& accessio qualia	28.1
		Soli res	184.1
		Societas voluntaria,& fortuita?	485.2
		Societatis definitio	547.1
		Spadonis vitium sanabile, castrati, infan- tine	532.1
		Species secundum Stoicos	84.1
		Spurij, qui vulgo quæsiti , & incerto patre nati	345.2
		Suetonius quid de falsariis	36.2
		in stirpes,& capita,quid	289.2
			382.1
		S toico	

Index rerum, & verborum

Acciditum mos in etymis hominum	240.1	Tutela pars patris potestatis	
Subsidaria actio quæ	135.1	Tutela munus publicū, & priuatū	138.1
Successorij edicti tres ordines	408.2	Tutela affectata	141.1
Substitutio	280.2	Tutelæ actio, & suspecti tutoris quando exerceantur	148.2
Substitutionis triplex effectus	Ibid.	Tutoris & curatoris sex diuersæ proprie- tates	128.2
Substitutionis duo casus	Ibidem		
Substitutionis plures gradus	Ibid.		
 Abularius	50.1		
Tabellio	Ibid.		
Triz decreta bonorum possessionis			
Ordines successorij edicti	408.1	V Editionis imaginariæ formula	93.1
Mili lapsus	188.2	Veteranus quis	254.1
i iuuenti ius varium	187.1	de in rem Verso actio	673.2
Instans	191.1	Verum & iustum	689.2
Repetita	Ibidem	Vindex	688.1
quid	240.2	Vinculum iuris ciuile	499.1
nī socordia	205.1	Vinculum iuris naturale	Ibidem
Conis vim habet iusurandum	621.1	Vniuersitas quid	159.2
iz species	584.1	Vis publica, & armata	717.2
actio	673.2	Vis priuata, & quotidiana	Ibidem
labantur Romani	240.2	Vocatio legis Nomothelia	395.1
bis qui Romz, in aliis ciuitati- defensores.	120.2	Vsucapio quando introducta	209.2
	98.1. 130.1	Vsucapio pro præscriptione usurpata	210.2
aria	114.2	Vsusfructus est vt totum	203.2
g. & ciuilis	121.1	Vsus vt pars vsusfructus	Ibid.
		qui in Vtero est, non est pupillus	98.1
		nec homo	Ibid.
		nec animal	Ibid.
		Vxor fiebat per manum	401.2
		& per vsum	Ibid.

F I N I S .

F O N T E S I V R I S C I V I L I S .

L E G E S R O M V L I .

1. quid inauguro faciunto.
2. Paures sacra, magistratusq; soli peraguto, ineuntque, iusq; dicuto.
3. Sacrorum omnium potestas sub rebus esto : Sacra patres custodiunto.
4. Plebeij agros colunto.
5. Populus magistratus creanto, leges ciscunto, bella decernunto.
6. Deorum fabulas ne credunto.
7. Deos peregrinos, præter Faunum, ne colunto.
8. Nocturnas in templo vigilias ne habento.
9. Ne quis præsentibus fœminis obsecna verba facito.
10. Quisque demissam ad talos togam in urbe habeto.

11. Parricidas omnes capite puniunto.
12. Ne quis nisi per portas urbem ingreditur, néve egreditor. Moenia sacrosancta sunt.
13. Mulier viro legitimè coniuncta, fortunarum, & sacrorum socia illi esto. vtque domus ille dominus, ita hæc domina.
14. Filia uti patri, ita defuncto viro habes esto.
15. Adulterij coniuctam vir & cognati, uti volent, necanto.
16. Si vinum biberit domi vt adulteram puniunto.
17. Parentum liberos omne ius esto relegandi, vendendi & occidendi.
18. Monstrofios partus sine fraude exdunto.

QVÆ

*QVÆ SVBIECTÆ SVNT ROMÆ
leges, ex veteri iuris prudentia Pardulphi Prateij
I. C. hic transcripsimus.*

19. Virum vxor ne deserito. Vxorem, si in beneficio natorum, adulteriove deprehensa, clamve, marito fuerit, repudians ius esto. Qui præter has causas repudiarit, rerum suarum pars vxori dator: pars Cereris sacra esto.

20. Deprehensi in homicidio statim pu-

nior.

21. Plebeij quem sibi ex patriciis, patrum volens, deligunto.

22. Iudiciis fraus ne adhibetur.

23. Maximarum iniuriarū iudicium penes Reges esto: minorum penes Senatores.

24. Annus mensis decimus esto.

*QVÆ DAM DVODECIM TABVLARIA
capita, antiquorum monumentis collecta.*

1. PRIVILEGIA nisi, centuriatis comitiis, ne irroganto.

2. Qui sepem in confinio ponet, terminū ne excedito: qui mutum, pedē derelinquit: qui domum, pedes duos: qui sepulchrum souéamve, quantum id profundum erit: qui puteum, pustum: qui oliuam, ficiūmve, pedes nouem: qui denique alias arbores plantabit, quinque pedes ab alieno loco ponito. in controvërsia de finibus, quinque pedum usucapio nulla est.

3. Eius arboris, quæ in alienum agrum impenderet, ramos quindccim pedes altius à terra, ius esto vicino.

4. Vix latitudo in porrectum, octo pedum esto: in anfractum, sedecim.

5. Ne quis ynciatio fœnore amplius exerceto.

6. Sodalibus, qui eiusdem collegij sunt, & ius coeundi habent, potestas esto pactio- nis quam Volent inter se inenndz, dum ne quid ex publica lege corrumpant.

7. In contractibus ea præstantor, quæ lingua nuncupata sunt.

8. Venditæ & traditæ res nō aliter em- ptori acquiruntor, quam si is vèditori pre- tum soluerit, vel alio modo satisfecerit.

9. Usus & auctoritas fundi, biennium esto: ceterarum rerum usus annuus esto.

10. Aduersus hostem æterna auctoritas esto.

11. Rei furtiæ æterna auctoritas esto.

12. Tignum iunctum edibus veneisve ne soluto, sed duplum qui iunxit dato.

13. Glandem in alienum fundum deci- dentem colligere, liberum esto.

14. Si in tuo alienum pecus pascatur, de pastu pecoris actio esto.

15. Si quadrupes pauperiem fecerit, ei cuius intererit, aduersus eum, qui dominus

erit quadrupedis, actio noxali: esto.

16. Patricij cum plebeiis coniugantes contrahunto.

17. In decem menses hominem fugientem.

18. Parentibus literos ter verberandi atque potestas esto.

19. Statu liberos renundari potestas esto.

20. Vt quis legaliter super pecuniam tue- lave suæ rei, ita ius esto.

21. Parentibus tuorum liberi: in potestate dandorum testamento ius esto.

22. Quibus testamento tutor datum es- t, agnati tutores legitimi sunt.

23. Si furiosus est agnitorum familiaris que in eo, pecuniâve eius potestas esto.

24. Prodigio boni interdictu esto in curatione agnitorum esto.

25. Suspecti tuori iudicium esto.

26. Vt quis legasset suæ rei, ita in-

27. Intestatoru hæreditates primo- rum heredum, velint nolant, sunto: & in cum filiorum, nepotes ex iis succedunt.

28. His deficientibus agnatus proximi familiæ habento.

29. Intestato liberto mortuo primi succedunt: si hi non fuerint, patronus.

30. Si pluribus hæreditas iure delata sit, atque hi à communione discedere volent, familiæ erciscundæ iudicio inter eos res hæreditariæ diuiduntur.

31. Hominem mortuum in vrbe ne sepe- rito, nére vrto.

32. Rogum bustumve nouū proprius se- xaginta pedes ne adiicitæ zdes alienas, in- uitio domino.

33. Hoe plus ne facito, rogum ascia ne- polita.

34. Mulieres genas ne radunto, nére tellum funeralis ergo habento.

35. Homini mortuo ne ossa legitio: quo post

15. Pronam parit ipse pecuniāve
is ergo argitor , ipsi mortuo
usque eius , dum intus positus esset,
ne ferretur,sine fraude imposta esto.
17. Forum bustūmve ne vñscapito.
18. Inter h̄gredes pro h̄reditariis por-
tius obligationes h̄reditarie pro iu-
n̄erse sunt.
19. Si quis lege agendo plus petierit
dusa cadito.
20. Si quis in ius vocatur , si morbus
vitāsq; vitium esset, qui in ius vocabit,iu-
n̄ dato: si nolit, arceram ne sternito.
21. Si iudex vel alter ex litigatoriis
morto sōntico impediatur , iudicij dies
diffini est.
22. Si status dies s̄iccum hoste , venito
23. Assiduo vindex assiduus esto. prola-
tario cuius quiuis volet,vindex esto.
24. Vtrisque superstitiis,id est, presen-
tibus,vindiciz sumuntor ab iis, inter quos
controversia est.
25. Vindiciz secundū libertatem,dātor.
26. Actis confessi rebūsque iure iudica-
tis xxx. die iusti sunt. Post deinde ma-
nus iniectio esto : in ius ducito ne iudica-
tum faciat aut qui pseido eo in fure vim
dicit, secundū ducito, incito aut neruo,
coquidib⁹ xv. ponlo nec minore: aut
volet, maiore vincito. i volet, suo viuito:
sug viuit, qui eum vinctum habebit, li-
farris in dies dato: si volet , plus dato.
Si numeris partes fecanto. si plus mi-
les fuerunt, sine fraude esto.

47. De capite ciuiis , nisi cēntuſatis co-
mitiis, ne rogato.
48. Perduellionis crīmē capite punito.
49. Sanatibus idem iuris esto, quod for-
tibus.
50. Qui falso testimonium dixerit , è
fexo Tarpeio dōcitor.
51. Iudex qui ob rem dicendā pecuniam
acepisse conuictus est, capite punitor.
52. Si quis actitauerit, siue carmen con-
diderit, quod infamiam flagitiūmve alteri
precetur, capite punitor.
53. Qui malum carmen incantarit, fra-
gēlve excantarit, coercetor.
54. Qui iniuria ceciderit alienas arbo-
res, luito in singulas ciclos xris xxv.
55. Frugem aratro quādam furtim no-
ctu si pauerit secueritve pubes , suspensus
Cereri necator. impubes verberator , no-
xiāmque puplionēmve præstato.
56. Fur manifesto furto prehensus si aut
cūm faceret furum nox esset, aut interdiu
se telo, cum deprehenderetur, defenderet,
impunē occiditor : ex ceteris manifestis
furibus liberi verberantur , & ei cui luci
factum furum erit, si se telo non defendat,
addicuntor: serui verberibus affecti, de fexo
præcipitanter.
57. Furta per lancem liciūmve conce-
pta , sicut inanifesta vindicantur.
58. De furto pacisci licitum esto,
59. Si membrum rupit meum, ni pagit,
talio esto.
60. Si iniuriam alteri faxit , xxv. ciclos
xris pœnæ sunt.

SEQVENTES XII. TAB. LEGES EX veteri Iurisprudentia P. Prateij I.C. Augustobuconiatis.

Ante meridiē cauſam conscite. cum
intambo præſentes post meridiem li-
gantenti, addicito.
Solis occasus ſuprema tēpitas esto.
Corus nocturni ne fiant.
Qui hostem concitaret, quive hōſti
uem tradiderit, capite punitor.
65. Iudex Arbitrē datus qui ob rem
dicēdam pecuniam accepisse conuictus est,
capite punitor.
66. Rem vbi pagunt, oratione pagunt.
67. Quz trinoct o abfuerit, vñscapitor.

68. Filij sub iure patris sunt.
69. Neque filii quicqnam in bonis vi-
uentibus patribus esto.
70. Liber esse iussus si h̄eredi x. millia
dederit, ab eōque abalienetur , dando em-
ptori pecuniam, ad libertatem peruenitor.
71. H̄ereditates testamēto iure facta da-
re, ratæ sunt.

Has omnes leges explicat P. Prateius lib.
4. Veteris Iurisprudent.
Vale amice lector.

F I N I S.

JUS ROMANUM
Institutiones
Iuris Civilis

1134